

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2007

IVA BÍLKOVÁ

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Finanční analýza vybraného podniku

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Daniel Kopta, Ph.D.

Autor:
Iva Bílková

2007

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „**Finanční analýza vybraného podniku**“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Českých Budějovicích, 13. dubna 2007

.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce, Ing. Danielu Koptovi, Ph.D., za odborné vedení a poskytnutí cenných rad a informací při tvorbě mé bakalářské práce.

Současně děkuji vedení podniku MABA Prefa, spol. s r. o., Veselí nad Lužnicí za poskytnutí podkladů pro zpracování bakalářské práce.

Obsah

1.) Úvod	7
2.) Úvod do teorie finanční analýzy	8
2.1) Podstata a cíle finanční analýzy	8
2.2) Uživatelé finanční analýzy	9
2.2.1) Externí uživatelé	9
2.2.2) Interní uživatelé	10
2.3) Vstupní data finanční analýzy	11
2.3.1) Interní data	11
2.3.2) Externí data	12
2.4) Základní účetní vstupy finanční analýzy	13
2.4.1) Rozvaha	14
2.4.2) Výsledovka podniku	15
2.4.3) Cash Flow	16
3.) Metody finanční analýzy	17
3.1) Analýza stavových ukazatelů	17
3.1.1) Analýza trendu	17
3.1.2) Analýza struktury	17
3.2) Analýza poměrových ukazatelů	18
3.2.1) Ukazatele rentability	18
3.2.2) Ukazatele aktivity	21
3.2.3) Ukazatele zadluženosti	24
3.2.4) Ukazatele likvidity	27
3.3) Analýza soustav poměrových ukazatelů	29
3.3.1) Du Pontův rozklad	29
3.3.1.1) Rozklad Rentability celkového kapitálu	30
3.3.1.2) Rozklad Rentability tržeb	30
3.3.1.3) Rozklad Obratu celkových aktiv	31

4.)	<i>Aplikace uvedených metod</i>	32
4.1)	Charakteristika podniku	32
4.2)	Metodika práce	33
4.3)	Vlastní finanční analýza podniku	40
4.3.1)	Analýza rentability vlastního kapitálu	40
4.3.2)	Du Pontův rozklad	40
4.3.3)	Ostatní ukazatele.....	48
5.)	<i>Závěr</i>	52
6.)	<i>Summary</i>	54
7.)	<i>Přehled použité literatury</i>	55
8.)	<i>Seznam tabulek a grafů</i>	
9.)	<i>Seznam příloh</i>	

1.) Úvod

Každý ekonomický subjekt, který působí na trhu, musí neustále analyzovat svoji činnost a výsledky, kterých dosáhl. Tato skutečnost vyplývá především z toho, že veškeré rozhodování v podniku je třeba přizpůsobit změnám, aby podnik neztratil na trhu své postavení a mohl být dále konkurenceschopný. Znamená to především adekvátně měnit objem výroby, výrobní sortiment, strukturu financování atd.. Proto se snad v každém podniku vypracovává finanční analýza, která vyhodnocuje základní finanční ukazatele a vyvozuje z nich závěry pro podnik.

Finanční analýza není pouze aplikací několika známých postupů, ale mnohem spíše cyklem, kdy se v každém kroku může objevit nějaká důležitá souvislost, která nám umožní firmu vidět poněkud jinak a donutí nás některé předchozí kroky přehodnotit.

I výběr ukazatelů by neměl obsahovat všechny možné typy, ale pouze ty, které jsou pro pochopení situace firmy podstatné.

V minulosti se jednalo o určitou skupinu top manažerů, kteří ze své pozice museli ovládat téma finanční analýzy. Dnes by měl každý zaměstnanec porozumět číslům, které obsahují účetní závěrky. Důvodem pro toto tvrzení je, že každý zaměstnanec má zájem o výkonnost firmy – jak z hlediska perspektivy pracovního poměru, tak samozřejmě i výdělku.

V první části práce se zaměřím na teorii a budu se zabývat pojmy, které s finanční analýzou bezprostředně souvisí, vysvětlím její princip a smysl a popíši jednotlivé metody finanční analýzy.

Ve druhé části se zaměřím na finanční analýzu společnosti MABA Prefa, spol. s r. o. (dále jen MABA Prefa). Budu se zabývat ukazateli poměrové analýzy, kromě ukazatelů tržní hodnoty, jelikož firmy MABA Prefa se akcie netýkají.

Upozorňuji, že pro řadu ukazatelů neexistuje dosud jednotná všeobecná přijatá česká terminologie, proto termíny, které uvedu nemusí nutně souhlasit s terminologií používanou jinými autory.

2.) Úvod do teorie finanční analýzy

2.1) Podstata a cíle finanční analýzy

Finanční analýza je metoda, která poměří získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídací schopnost. Umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá rozhodnutí. Finanční analýza představuje ohodnocení minulosti, současnosti a předpokládané budoucnosti finančního hospodaření podniku.

Uspokojivá finanční situace podniku se často označuje pojmem „finanční zdraví“ podniku. Za finančně zdravý podnik je možné považovat takový podnik, který je schopen v danou chvíli naplňovat smysl své existence.¹

Nejčastěji se používá rozbor situace podniku, kdy podnik je hodnocen z hlediska zhodnocování majetku vloženého do podnikání, tj. z hlediska rentability a hospodárnosti, z hlediska vyžívání majetku při podnikatelských aktivitách, tj. z hlediska aktivity majetku vloženého do podnikání, z hlediska schopnosti podniku vypořádat se se svými závazky, tj. z hlediska likvidity, a rovněž z hlediska zadluženosti a finanční struktury majetku.

Finanční analýza ve většině případů spoléhá na veřejně dostupné údaje a nebo na údaje, které společnost poskytne. Kromě různých tiskových zpráv či prohlášení se jedná zejména o Výroční zprávu společnosti, případně alespoň finanční výkazy, pokud podnik Výroční zprávu nezveřejňuje. Účetní výkazy obsahují souhrnné informace o průběhu a úspěšnosti hospodářské činnosti a jejím dopadu na finanční situaci podniku. Rozbor účetních výkazů by měl vyústit do přijetí odpovídajících rozhodnutí zejména v oblasti financování.

Účelem a smyslem finanční analýzy je provést, s pomocí speciálních metodických prostředků, diagnózu finančního hospodaření podniku, podchytit, všechny jeho složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit blíže některou ze složek finančního hospodaření.

¹ Autor: VALACH, Josef a kolektiv: Finanční řízení podniku. Vydal Ekopress, s. r. o., Praha 1999. 324 stran.

2.2) Uživatelé finanční analýzy

2.2.1) Externí uživatelé

Výsledky finanční analýzy slouží velkému množství uživatelů. Především je využívají tzv. externí uživatelé, tj. všichni uživatelé stojící mimo analyzovaný podnik.

Patří k nim především:

- auditoři, k jejichž zákonné povinnosti při auditu patří kromě jiného analýza finanční pozice podniku, aby mohli posoudit, zda informace uvedené v účetní závěrce nebo v konsolidované účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz finanční situace účetní jednotky,
- věřitelé, kteří si prostřednictvím finančních analýz ověřují bonitu dlužníka a tím pravděpodobnost navrácení půjčených peněžních prostředků,
- zákazníci, jimž finanční analýzy poskytují informace při rozhodování, se kterými podniky je z dlouhodobého hlediska vhodné obchodovat,
- investoři, kteří chtějí své volné peněžní prostředky investovat do podniků, ve kterých budou maximálně zhodnoceny,
- konkurenti, kteří se zajímají o finanční pozici a především výkonnost srovnatelných podniků ve stejném oboru podnikání,
- veřejnost, které výsledky analýz přinášejí informace o vývoji zaměstnanosti v regionech a rozvoji těchto regionů, neboť jejich rozvoj je závislý na míře úspěšnosti podniků v regionech sídlících.

2.2.2) Interní uživatelé

Druhou skupinou uživatelů jsou uživatelé, kteří jsou spojeni přímo s podnikem, tzv. interní uživatelé.

Interními uživateli jsou :

- řídicí pracovníci podniku na jednotlivých stupních řízení, jimž slouží výsledky analýz jako podklady pro jednotlivá rozhodnutí v rámci řídicích činností,
- vlastníci podniku (akcionáři, společníci, družstevníci, zakladatelé...), kteří jsou pomocí analytických výsledků informováni o zhodnocování prostředků, jež do podnikání vložili, i o schopnostech výkonného vedení podniku spravovat jejich vlastnictví,
- zaměstnanci, kteří se zajímají o finanční situaci v podniku, neboť na ní je závislé setrvání v pracovní poměru, a tím i schopnost splácet hypotéky, úvěry a ostatní závazky.

2.3) Vstupní data finanční analýzy

2.3.1) Interní data

Při finančních analýzách jsou zpracovávány dvě velké skupiny vstupních údajů. První skupinou jsou interní data, která pocházejí z analyzovaného podniku. Tato obsažná skupina údajů se dále člení na:

- účetní data podniku čerpaná z celého účetního systému podniku, která dále můžeme rozdělit na:
 - účetní výkazy finančního účetnictví (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha k účetní závěrce včetně výkazu cash flow a přehledu o změnách vlastního kapitálu),
 - ostatní údaje finančního účetnictví (obratová předvaha, přehledy závazků a pohledávek a řada dalších výstupů účetnictví, na jejichž základě lze zvýšit vypovídací schopnost základních výkazů finančního účetnictví),
 - údaje z vnitropodnikového účetního okruhu (různé nákladové přehledy, střediskové přehledy apod.),
 - výroční a roční zprávy, jejichž obsah se čerpá především z účetních podkladů;

- ostatní data o podniku čerpaná z celého informačního systému analyzovaného podniku, jako jsou především:
 - výkazy o výrobě a obchodní činnosti, na jejichž základě lze zpřesnit interpretaci účetních údajů i ukazatelů finanční analýzy,
 - podniková statistika, na jejímž základě lze sledovat a hodnotit dosavadní vývoj podniku a předpovídat pravděpodobné trendy v budoucnosti,
 - podklady úseku práce a mezd, které slouží především k rozborů různých variant ukazatelů produktivity práce a k hodnocení účelné spotřeby živé práce v podniku.

2.3.2) Externí data

Druhou obsáhlou skupinu údajů zpracovávaných při finanční analýze tvoří externí data, která jsou čerpána z okolí podniku, z jeho vnějšího ekonomického prostředí a slouží pro srovnávání podniku s jinými subjekty a ke zpřesnění interpretace výsledků finanční analýzy, které je nutné posuzovat v kontextu s vývojem mikro- i makroekonomického prostředí.

K externím datům, které se zpracovávají při finanční analýze, lze řadit např.:

- údaje státní statistiky,
- údaje z odborného tisku,
- údaje z internetu,
- zprávy z tiskových konferencí,
- odvětvové a jiné přehledy.

2.4) Základní účetní vstupy finanční analýzy

Základní vstupem jsou účetní výkazy tvořící účetní závěrku finančního účetnictví, tj.:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha k účetní závěrce, včetně výkazu o peněžních tocích (výkaz Cash flow) a výkazu o změnách vlastního kapitálu.

Účetní výkazy jsou základním zdrojem finanční analýzy především z toho důvodu, že jejich struktura i obsah jsou upraveny tak, aby podávaly věrný, úplný a správný pohled na podnik a současně aby zajistily srovnatelnost při hodnocení podniku z hlediska jejich finanční pozice a z hlediska jejich výkonnosti.

Strukturu a obsah výkazů finančního účetnictví podniků vykonávajících svoji činnost v České republice legislativně upravují:

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, v aktuálním znění,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

2.4.1) Rozvaha

Její základní funkcí je pravidelně informovat o finanční situaci podniku.

Obsahem a základní funkcí rozvahy je přehledně uspořádat k určitému časovému okamžiku majetek podniku v peněžním vyjádření z hlediska jeho formy a finančních zdrojů, zjistit hospodářský výsledek a poskytnout základ pro zjištění a zhodnocení finanční situace podniku.

Rozvaha je tedy statickým pohledem na stav aktiv a pasiv podniku.

Struktura rozvahy

	AKTIVA CELKEM		PASIVA CELKEM
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+ -)
C.I.	Zásoby	B.	Cizí zdroje
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.I.	Rezervy
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.III.	Krátkodobé závazky
D.I.	Časové rozlišení	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
		C.I.	Časové rozlišení

Rozvaha společnosti MABA Prefa za období 2001 - 2005 je uvedena v **příloze č. 1.**

2.4.2) Výsledovka podniku

Základní funkcí výsledovky je poskytnout uživatelům účetních informací obraz o výdělkové schopnosti podniku, tj. schopnosti vedení podniku zhodnotit vložený kapitál v příslušném období.

Výchozím bodem hodnocení výdělkové schopnosti podniku je hospodářský výsledek dosažený za příslušné období. Výsledovka obsahuje i hlavní složky vytvářející hospodářský výsledek podniku, tj. jeho náklady a výnosy členěné ve vztahu k různým činnostem podniku i podle jednotlivých položek nákladů a výnosů. Výsledovka podniku se často považuje za nejdůležitější účetní výkaz vzhledem k tomu, že informuje, zda a jak podnik dosahuje svůj základní cíl, dosahovat přiměřený zisk z vložených zdrojů.²

Obchodní činnost

- + tržby za prodej zboží
- náklady vynaložené na prodané zboží
- = OBCHODNÍ MARŽE

Výrobní činnost

- + obchodní marže
- + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
- + / - změna stavu zásob vlastní činnosti
- + aktivace
- výkonová spotřeba (materiál, energie, služby)
- = PŘIDANÁ HODNOTA

Z výsledovky můžeme zjistit – provozní výsledek hospodaření

- finanční výsledek hospodaření
- mimořádný výsledek hospodaření

Výsledovka společnosti MABA Prefa za období 2001 - 2005 je uvedena v **příloze č. 2**.

² Autor: DOLEŽAL, J.-FIREŠ, B.-MÍKOVÁ, M.: Finanční účetnictví. Vydalo Grada 1995

2.4.3) Cash Flow

Výkaz o peněžních tocích stejně jako výsledovka obsahuje i tokové veličiny tzn. za určité období. Tento výkaz zobrazuje pohyby peněžních prostředků (jejich přírůstek a úbytek), které se odehrály v aktivech a pasivech během sledovaného období v souvislosti s jeho ekonomickou činností.³

Tok peněz se sleduje podle činností rozdělených do 3 oblastí :

- provozní činnost
- investiční činnost
- finanční činnost

Tento výkaz se zpracovává buď metodou **přímou** či **nepřímou**.

Přímá metoda

Přímá metoda je zaměřena na sledování příjmů a výdajů. Údaje čerpá převážně z bankovních nebo pokladních dokladů. Zde se vychází z čistého zisku, ke kterému přičteme další výdaje a odečteme další příjmy, které nevyžadují pohyb peněz.

Nepřímá metoda

Další způsob je pomocí transformace zisku do pohybu peněžních prostředků a následnými úpravami další pohyby peněžních prostředků v souvislosti se změnami majetku a kapitálu. Obvykle je používán a doporučován nepřímý způsob výpočtu.

³ Autor: VALACH, Josef a kolektiv: Finanční řízení podniku. Vydal Ekopress, s. r. o., Praha 1999. 324 stran.

3.) Metody finanční analýzy

3.1) Analýza stavových ukazatelů

Horizontální a vertikální rozbor finančních výkazů je výchozím bodem finanční analýzy. Oba postupy umožňují vidět původní absolutní výdaje z účetních výkazů v určitých relacích, v určitých souvislostech. Časovým změnám absolutních ukazatelů se věnuje analýza trendu. Vnitřní strukturou absolutních ukazatelů se zabývá analýza struktury.

3.1.1) Analýza trendu

V případě analýzy trendu se sleduje vývoj zkoumané veličiny v čase, nejčastěji ve vztahu k nějakému minulému účetnímu období.

Chceme-li nějakým vhodným způsobem kvantifikovat meziroční změny, nabízí se hned několik možných postupů. Jednou z možností je využít různé indexy či rozdíly (diference). Pomocí indexů zjistíme o kolik procent se jednotlivé položky bilance oproti minulému roku změnil, popř. o kolik se jednotlivé položky změnil v absolutních číslech (tj. diference).

3.1.2) Analýza struktury

Analýza struktury spočívá v tom, že se na jednotlivé položky finančních výkazů pohlíží v relaci k nějaké veličině. V případě rozvahy je volba sumy položek vcelku jednoznačná – celková (bilanční) suma. Jednotlivé položky rozvahy pak při tomto poměru odrážejí, z kolika procent se podílejí na celkové (bilanční) sumě. Samozřejmě, že bilanční sumu lze chápat nejen jako sumu všech položek, ale i různých podpoložek (např. oběžná aktiva, cizí zdroje apod.).

Při analýze celé rozvahy je běžné vždy začínat celkovou bilanční sumou a podpoložky počítat pro dokreslení, bude-li nás zajímat blíže nějaká podpoložka. Pokud by to byla např. oběžná aktiva, pak má smysl jednotlivé položky oběžných aktiv vztahovat k celkovým oběžným aktivům.

Zajímavá je aplikace vertikální analýzy na straně pasiv rozvahy. Protože pasiva ukazují, z jakých zdrojů jsou aktiva financována, z jednotlivých podílů nám vyplyne struktura financování společnosti.

3.2) Analýza poměrových ukazatelů

Zatímco analýza struktury a analýza trendu sleduje vývoj jedné veličiny v čase nebo ve vztahu k jedné vztažné veličině, poměrová analýza dává do poměru položky vzájemně mezi sebou.

Postupy poměrové analýzy se nejčastěji shrnují do několika skupin ukazatelů.

Řadíme sem ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti, likvidity a kapitálového trhu.

3.2.1) Ukazatele rentability

Ukazatele rentability patří v praxi k nejsledovanějším ukazatelům vzhledem k tomu, že informují o efektu jakého bylo dosaženo vloženým kapitálem. V čitateli jsou různé obměny zisku (před zdaněním, po zdanění), ve jmenovateli jsou různé obměny kapitálu, tržby nebo náklady.

Nejobecnější tvar tohoto ukazatele je:

$$\frac{\text{výnos}}{\text{vložený kapitál}}$$

Při naplňování čitatele a jmenovatele ukazatele je vhodné se vždy zamyslet nad tím, zda mezi veličinami vstupujícími do čitatele a jmenovatele existuje „rozumný“ vztah. Například ukazatel ROA by měl odrážet, jakého efektu bylo dosaženo z celkových aktiv. Proto by i čítatel měl zahrnovat nějakou míru celkového výnosu. Jelikož aktiva zahrnují jak vlastní, tak cizí kapitál, je vhodné do čitatele zahrnout výnos pro vlastníky a věřitele, případně i pro stát – tím je tzv. EBIT (Earnings Before Interest and Tax). Pokud bychom dosadili do čitatele čistý zisk, ukazatel bude silně ovlivněn strukturou financování podniku vzhledem k odpočtů úroků a nebude možné jej použít k vzájemnému porovnávání podniků s rozdílnou kapitálovou strukturou. Nicméně v praxi se běžně setkáváme s poměrem čistého zisku k celkovým aktivům, který se interpretuje jako schopnost managementu podniku využít celková aktiva ve prospěch vlastníků.

Tyto ukazatele patří do kategorie tzv. mezivýkazových poměrových ukazatelů, protože využívají údajů ze dvou účetních výkazů, objem kapitálu z rozvahy a velikost zisku z výkazu zisků a ztrát.

ROA - rentabilita celkového kapitálu

$$\text{ROA} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{celkový kapitál}}$$

Poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována.

Dosadíme-li do čitatele čistý zisk zvýšený o zdaněné úroky, požadujeme aby ukazatel poměřil vložené prostředky nejen se ziskem, ale i s úroky, jež jsou odměnou věřitelům za jimi zapůjčený kapitál.

Tento ukazatel nám posuzuje efektivnost hospodaření s celkovým kapitálem. Je nutné ho posuzovat v čase a také s dalším ukazatelem, což je rentabilita vlastního kapitálu. Pokud je rentabilita celkového kapitálu vyšší než je rentabilita vlastního kapitálu, pak to svědčí o tom, že společnost umí efektivně využívat cizí zdroje. Rentabilita celkového kapitálu se počítá také proto, aby se zjistilo, zda se vyplatí využití cizího kapitálu, protože pokud je úroková míra z dlouhodobých úvěrů nižší než rentabilita celkového kapitálu, zvýší se výnosnost vlastního kapitálu právě použitím cizího kapitálu.

ROE – rentabilita vlastního kapitálu

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Jedná se o základní ukazatel rentability, který je důležitý především pro vlastníky. Pomocí něj se zjistí, zda jejich kapitál vložený do společnosti přináší dostatečný výnos, zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. Pro investora je důležité, aby ROE byl vyšší než úroky, které by obdržel při jiné formě investování. Jeho hodnota udává, kolik peněžních jednotek čistého zisku připadá na 1 peněžní jednotku investovaného do podniku jeho vlastníky.

Rentabilita tržeb

$$\text{ROS} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{výnosy}}$$

Ukazatel rentability tržeb charakterizuje úspěšnost prodeje. Udává míru zisku připadající na 1 Kč výnosů. Závisí především na cenách prodávaných výrobků či zboží a na zisku zkalkulovaném do těchto cen. Výnosnost můžeme zlepšovat zvýšením cen při stabilním objemu tržeb nebo zvyšováním objemu tržeb při neměnných cenách. Ukazatel by se měl posuzovat v časové řadě. Rostoucí trend je příznivý, i když snížení ukazatele nemusí být negativní, pokud rostou výnosy. Hodnota ukazatele silně závisí i na strategii společnosti a cílech.

Ukazatel nákladovosti

$$1 - \text{ROS} = 1 - \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{výnosy}}$$

Ukazatel nákladovosti slouží jako doplňkový ukazatel k předchozímu. Vyjadřuje, kolik korun nákladů podnik vynaloží na 1 Kč výnosů.

3.2.2) Ukazatele aktivity

Tato skupina ukazatelů se snaží změřit, jak úspěšně využívá management podniku aktiva. Jelikož aktiva se člení na několik úrovní, tak i ukazatele rentability mohou být kalkulovány na různých úrovních: např. aktiv celkových, stálých či oběžných.

Protože ukazatel poměruje nejčastěji tokovou veličinu (tržby) k veličině stavové (aktiva), je možné vyjádřit tento ukazatel ve dvou modelech:

- **obrátkovost** (rychlost obrátu) – vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo daných tržeb použitých v ukazateli (nejčastěji rok),
- **doba obrátu** – odráží počet dní (příp. let), po který trvá jedna obrátka.

Vázanost stálých aktiv

$$\text{Vázanost stálých aktiv} = \frac{\text{výnosy}}{\text{stálá aktiva}}$$

Je ukazatelem efektivity a intenzity využívané zejména u budov, strojů a zařízení. Vyjadřuje jaká částka výnosů byla vyprodukována z 1 Kč dlouhodobého majetku. Pokud hodnota ukazatele klesá, znamená to, že se jeho flexibilita snižuje, tzn. že se zvyšují relativně jeho fixní náklady a zvyšuje se citlivost podniku na případný pokles výnosů. Při poklesu výnosů se méně flexibilní podnik snáze stane ztrátovým.

Obrat celkových aktiv

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{výnosy}}{\text{celková aktiva}}$$

Ukazuje počet obrátek za sledované období (tj. kolikrát se aktiva obrátí). Výsledkem výpočtu je absolutní číslo. Obecně platí, že čím vyšší je obrátkovost, tím lépe. Pokud je tento ukazatel oproti oborovému srovnání nízký, mělo by dojít ke zvýšení výnosů nebo odprodání některých aktiv.

Rychlost obratu zásob

$$\text{ROZ} = \frac{\text{výnosy}}{\text{zásoby}}$$

Ukazatel nám vyjadřuje kolikrát se v průběhu roku přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až po prodej hotových výrobků a opětovný nákup zásob. Slabinou tohoto ukazatele je, že výnosy odrážejí tržní hodnotu, zatímco zásoby se uvádějí v nákladových (pořizovacích) cenách. Proto ukazatel často nadhodnocuje skutečnou obrátku. Pokud ukazatel vychází ve srovnání s oborovým průměrem příznivěji (vyšší), znamená to, že firma nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Naopak při nízkém obratu lze usuzovat, že firma má zastaralé zásoby, jejichž reálná hodnota je nižší než cena oficiálně uvedená v účetních výkazech.

Podíl zásob na celkových aktivech

$$\text{Podíl zásob na celkových aktivech} = \frac{\text{zásoby}}{\text{celková aktiva}}$$

Vyjadřuje kolika procenty se zásoby podílejí na celkových aktivech. Vhodné je tento ukazatel porovnávat s likviditou.

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{výnosy} / 365}$$

Ukazuje, kolik dní se majetek podniku ukazuje ve formě pohledávek, resp. za jak dlouhé období jsou pohledávky v průměru splaceny a zda je podnik schopen dodržovat lhůtu splatnosti pohledávek. Snižováním doby obratu pohledávek se zvyšuje platební schopnost podniku. Snahou podniku by mělo být, aby doba obratu pohledávek byla co nejkratší. Je-li delší než běžná doba splatnosti, znamená to, že obchodní partneři neplatí včas. Nežádoucí je vývoj nad 90 dní.

Doba splatnosti krátkodobých závazků

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{výnosy}/365}$$

Udává průměrnou dobu splatnosti závazků – dobu za kterou jsou závazky hrazeny.

Ukazuje na platební morálku analyzované firmy. Nežádoucí je vývoj nad 90 dní.

Rychlost obratu dlouhodobého hmotného majetku – RODHM

$$\text{RODHM} = \frac{\text{výnosy}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkové ceně}}$$

Často je nazýván také ukazatelem flexibility podniku vzhledem k poklesu výnosů. Pokud hodnota ukazatele klesá, znamená to, že se flexibilita snižuje a při poklesu výnosů se méně flexibilní podnik snáze stane ztrátovým.

Hodnotu ukazatele je ovšem potřeba posuzovat obezřetně, protože podnik investuje s předstihem, a proto klesající nebo nízká hodnota ukazatele může znamenat, že podnik investuje do budoucna a investice zatím nepřinášejí efekt.

3.2.3) Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi cizími zdroji a vlastními zdroji. Zadluženost byt i vysoká, nemusí být ještě negativní charakteristikou firmy. V dobře fungující firmě může naopak vysoká finanční páka pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu.

Při analýze zadluženosti je důležité zjistit ve výroční zprávě objem majetku, který má firma pořízen na leasing – aktiva získaná prostřednictvím leasingu se totiž neobjevují v rozvaze, ale pouze jako náklady ve výkazu zisku a ztráty. Proto firma, která se zdá být relativně nezadlužená podle poměru cizího a vlastního kapitálu, může být ve skutečnosti vzhledem k velkému množství majetku, na který nevyužíváme leasing, firmou velmi zadluženou – proto je důležité pro analýzu zadluženosti firmy využívat současně ukazatelů na bázi výsledovky, které zohledňují schopnost firmy splácet náklady na cizí kapitál, a rovněž studovat přílohu k účetní závěrce, kde se tyto informace uvádějí podrobně.⁴

V praxi u velkých podniků nepřichází v úvahu, že by podnik financoval veškerá svá aktiva z kapitálu vlastního, anebo naopak jen z kapitálu cizího. Použití pouze vlastního kapitálu by znamenalo snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu a použití pouze kapitálu cizího by bylo spojeno s obtížemi při jeho získávání. Spíše platí obecná zásada, že vlastní kapitál má být pokud možno vyšší než cizí vzhledem k tomu, že cizí kapitál je nutné splatit.

Ukazatel věřitelského rizika

$$\text{Věřitelské riziko} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}}$$

Zde platí, že čím vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je riziko věřitelů. Pokud je ukazatel vysoký, bude pro společnost obtížné získat dodatečné zdroje bez toho, aby nejprve zvýšila vlastní kapitál. Věřitelé by odmítli půjčit firmě další peníze, nebo by požadovali vyšší úrokovou sazbu. Jestliže podnik předpokládá dosahování nižšího zisku, neměl by mít příliš vysoký podíl závazků, ze kterých je nutné platit úrok, protože neschopnost podniku platit své úrokové závazky se za považuje za jeden z hlavních příznaků nízké solventnosti.

⁴ Autor: KISLINGEROVÁ, E.- HNILICA, J.: Finanční analýza – krok za krokem. Vydalo C. H. Beck, Praha 2005. 137 stran.

Úrokové krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{úroky}}{\text{nákladové úroky}}$$

Tento ukazatel udává, kolikrát jsou úroky kryty výší výdělku podniku, tj. kolikrát je zajištěno placení úroků. Prakticky část zisku vyprodukovaná cizím kapitálem by měla stačit na pokrytí nákladů na vypůjčený kapitál. Hodnota ukazatele ve výši 100% znamená, že podnik vydělává pouze na úroky. Hodnota menší než 100% znamená, že podnik nedosahuje čistý zisk a že si nevydělá ani na úroky. Úrokové krytí by mělo být větší než 1.

Krytí fixních poplatků

$$\text{Krytí fixních poplatků} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{úroky} + \text{dl. splátky}}{\text{úroky} + \text{dl. splátky}}$$

Rozšiřuje předchozí ukazatel o stálé platby, hrazené pravidelně za používání cizích aktiv (např. dlouhodobé leasingové splátky).

Dlouhodobé krytí stálých aktiv

$$\text{Dl. krytí stálých aktiv} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dl. cizí kapitál}}{\text{stálá aktiva}}$$

Ukazatel vyjadřuje krytí stálých aktiv dlouhodobým kapitálem. Při hodnotě vyšší než 1, dochází k překapitalizaci, která znamená vyšší stabilitu firmy, ale snižuje celkovou efektivnost podnikání.⁵

⁵ Autor: SEDLÁČEK, J. : Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy. Vydalo Computer Press, Praha 2001. 220 stran.

Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu

$$\text{Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{cizí kapitál}}$$

Vyjadřuje kolika procenty se podílí krátkodobé závazky na cizím kapitálu.

Krátkodobý cizí kapitál je levnější než dlouhodobý. Na druhou stranu se při vyšším využívání zvyšuje riziko insolventnosti, protože tento kapitál musí být splacen v poměrně krátké době. Měl by se proto použít pouze k financování těch složek majetku, kterými lze rychle a beze ztrát splatit dluhy. (tj. likvidní aktiva, jako jsou peníze, splatné pohledávky...)

3.2.4) Ukazatele likvidity

Vyjádřují schopnost podniku vyrovnat závazky ve stanovených termínech.

Likvidita je ukazatel, který má vyjádřit stupeň bezpečnosti z hlediska zachování platební schopnosti podniku. Rozlišují se tři různé stupně likvidity, které určují, v jakém rozsahu může podnik dostát svým krátkodobým platebním povinnostem.

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tento ukazatel solventnosti neboli celkové likvidity ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, resp. kolika jednotkami (Kč) oběžných aktiv je kryta jedna jednotka (1 Kč) krátkodobých závazků, což také znamená kolikrát by podnik byl schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá svá oběžná aktiva na hotovost. Ukazatel je měřítkem budoucí solventnosti firmy a je postačující pro hodnotu vyšší než 1,5.⁶

Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva – zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Pro výpočet se odstraní nejméně likvidní části oběžných aktiv, tj. zásob (surovin, materiálu, polotovarů, nedokončené výroby, hotových výrobků).

Spíše než samostatnou hodnotu ukazatele, je užitečné sledovat její vývoj v čase.

Srovnáme-li ukazatele v čase a zjistíme-li hodnotu výrazně nižší, poukazuje hodnota pohotové likvidity na nadměrnou váhu zásob ve struktuře podniku. Pohotovou likviditu lze považovat za dobrou je-li hodnota ukazatele alespoň 1 – 1,5.

⁶ Autor: SEDLÁČEK, J. : Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy. Vydalo Computer Press, Praha 2001. 220 stran.

Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Tato likvidita vyjadřuje platební schopnost. Měří schopnost firmy hradit právě splatné dluhy. Jde o placení hotovými penězi. Likvidita je zajištěna při hodnotě ukazatele alespoň 0,2.⁷

⁷ Autor: SEDLÁČEK, J. : Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy. Vydalo Computer Press, Praha 2001. 220 stran

3.3) Analýza soustav poměrových ukazatelů

Základní myšlenkou pyramidové soustavy je postupný, stále podrobnější rozklad ukazatele, který by co nejlépe postihoval základní cíl podniku, popř. záměr analýzy. Tento ukazatel představuje vrchol pyramidy. V další, nižší úrovni se vrcholový ukazatel rozkládá na dva nebo více dílčích ukazatelů, z nichž některé se rozkládají ještě podrobněji ve stále hlubších vrstvách. Název „pyramida“ názorně vystihuje postupné rozšiřování počtu dílčích ukazatelů v podrobnějších rozkladech.

3.3.1) Du Pontův rozklad

Součástí analýzy rentability je rozklad syntetických ukazatelů na ukazatele dílčí, tzv. Du Pont analýza podle stejnojmenné nadnárodní chemické společnosti Du Pont de Nemours, která desagregaci těchto ukazatelů jako první prakticky prováděla a využívala.⁸

Nespornou výhodou příčinných ukazatelů rentability je, že lze identifikovat objektivní vazby mezi nimi a vliv změn hodnot jednotlivých příčinných ukazatelů na změnu hodnoty ukazatele rentability.

Du Pontův rozklad spočívá v postupném rozkladu vrcholového ukazatele na ukazatele dílčí, které jej rozhodujícím způsobem ovlivňují.

⁸ Autor: VALACH, Josef a kolektiv: Finanční řízení podniku. Vydal Ekopress, s. r. o., Praha 1999. 324 stran.

3.3.1.1) Rozklad Rentability celkového kapitálu

Ukazatel Rentability celkového kapitálu lze rozložit na součin dvou dílčích ukazatelů:

$$\text{ROA} = \text{Rentabilita tržeb} \times \text{Obrat celkových aktiv}$$

Prostřednictvím rozložení ukazatele Rentability celkového kapitálu je možno získat informaci o tom, jaké jednotlivé dílčí faktory a jakým směrem působí na výslednou hodnotu rentability, případně poukáže na nedostatky, na které by se měl podnik zaměřit s cílem zvýšit hodnotu ROA. Již z matematické podstaty je patrné, že existují dvě cesty ke zvýšení Rentability celkového kapitálu.

Jedna vede přes lepší kontrolu nákladů a hospodárnost při vynakládání prostředků, které se projeví ve zvýšení zisku na 1 Kč výnosů. Druhou možností růstu ROA je růst hodnoty rychlosti obratu aktiv skrze efektivnější využívání kapitálu.

3.3.1.2) Rozklad Rentability tržeb

$$\text{Rentabilita tržeb} = 1 - \text{ukazatel nákladovosti}$$

$$\text{Ukazatel nákladovosti} = \text{Provozní nákl.} + \text{Finanční nákl.} + \text{Mimořádná nákl.}$$

$$\text{Provozní nákl.} = \text{Výkonová spotřeba} + \text{Nákladovost odpisů} + \text{Mzdová nákladovost} + \text{Ostatní mzdové náklady} + \text{Ostatní náklady}$$

$$\text{Nákladovost odpisů} = \text{Průměrná odpisová sazba} / \text{Vázanost stálých aktiv}$$

$$\text{Mzdová nákladovost} = \text{Průměrná mzda pracovníka} / \text{Produktivita práce}$$

Prostřednictvím rozložení Rentability tržeb je možné získat informace o tom, jaké jednotlivé dílčí faktory a jakým směrem působí na výslednou hodnotu rentability, případně poukáže na nedostatky.

Rozklad Rentability tržeb, můžeme vyjádřit pomocí ukazatele Nákladovosti, který se používá k vyjádření relativní úrovně nákladů a skládá se z Provozní, Finanční a Mimořádné nákladovosti.

Provozní nákladovost můžeme vysvětlit sečtením Výkonové spotřeby, Nákladovosti odpisů, Mzdové nákladovosti a Ostatních nákladů.

Ukazatel Nákladovosti odpisů je dán podílem ukazatelů Průměrná odpisová sazba a Vázanost stálých aktiv.

Mzdovou nákladovost objasníme pomocí podílu Průměrné mzdy pracovníka a Produktivity práce. Pokud průměrné mzdy rostou, musí produktivita práce růst rychleji.

Výhodou rozkladu Nákladovosti je, že máme ucelený přehled o nákladech, které tvoří největší položky a na základě těchto údajů hledáme možnosti snižování.

3.3.1.3) Rozklad Obratu celkových aktiv

Obrat celkových aktiv = Rychlost obratu zásob x Podíl zásob na celkových aktivech

Obecně platí, že čím vyšší Rychlost obratu celkových aktiv, tím lépe.

Obrat celkových aktiv můžeme vyjádřit jako součin Rychlosti obratu zásob a Podílu zásob na celkových aktivech. Rychlost obratu zásob nám zhodnotí, zda firma nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Při nízkém obratu lze totiž usuzovat, že firma má přebytečné zásoby.

Druhým ukazatelem zjistíme, kolika procenty se podílejí zásoby na celkových aktivech.

4.) Aplikace uvedených metod

4.1) Charakteristika podniku

Mezi největší a nejvýznamnější výrobce prefabrikátů v České republice patří MABA Prefa spol. s r.o., která byla dříve známa pod obchodním jménem MaO Prefa. Výrobní závod ve Veselí nad Lužnicí mezi Českými Budějovicemi a Táborem v jižních Čechách byl založen v roce 1949 a stal se tak významným závodem na výrobu prefabrikátů zvláště v sedmdesátých letech s rozvojem panelové výstavby nejen na jihu Čech. Po celou dobu od založení se neustále vyvíjel a zlepšoval. Nová etapa začala v roce 1996, kdy byla firma privatizována a byla vedena dvěma rakouskými firmami. Od roku 2002 je dceřinou firmou rakouské MABA Fertigteilindustrie GmbH. Firma disponuje know-how nejmodernější techniky na výrobu prefabrikátů a probíhají další rozsáhlé investice do výroby. MABA Prefa je součástí velmi silné skupiny Kirchdorfer Gruppe s širokým rozsahem aktivit. Ve výrobním areálu o velikosti přes 140 000 m² vyrábí firma MABA Prefa spol. s r.o. prefabrikáty pro bytové a průmyslové stavby, vodící stěny pro dopravní zabezpečení Delta Bloc, vodící stěny City Bloc, silniční prefabrikáty, panely pro protihlukové stěny, tenisové haly a speciální díly na přání zákazníka. Významnou částí výrobního programu jsou systémy prefabrikovaných spodních staveb a kolektorů, které se realizují z prefabrikovaných dvojitých filigránových stěn. Firma úspěšně dodává svým zákazníkům též prefabrikovaná schodiště vč. moderních točitých schodů a filigránové stropní desky, které se nejvíce využívají při výstavbě obytných nebo rodinných domů. Firma MABA Prefa disponuje týmem zkušených projektantů a odborníků, kteří jsou schopni zpracovat pro zákazníka nejen různá koncepční řešení, statické výpočty a výkresovou nebo výrobní dokumentaci, ale hlavně společně řešit zadání s ohledem na rychlost a úsporu finančních nákladů ve výstavbě kompletních stavebních celků (výrobní, skladové, prodejní, sportovní haly, technologická řešení při realizaci inženýrských sítí - kolektory) nebo při realizaci rodinných nebo bytových domů a objektů. Výroba veškerých prvků je dozorována LGA Norimberk, BPS Linz a TZÚS Praha. Od roku 2002 je zaveden certifikát ISO 9001.

4.2) Metodika práce

Hlavním cílem této práce je zhodnocení finančního hospodaření společnosti MABA Prefa pomocí metody finanční analýzy. Podkladem pro výpočet ukazatelů finanční analýzy byly převážně údaje z Rozvahy a z Výkazu zisků a ztrát z let 2001 – 2005.

Vzhledem ke specifikaci daného podniku, který má značné mimořádné výnosy, u kterých lze předpokládat, že se nebudou opakovat, doporučuji počítat ukazatele z hospodářského výsledku za běžnou činnost.

- ✓ V úvodu jsem počítala Rentabilitu vlastního kapitálu, pomocí které jsem zjistila, zda je kapitál vložený vlastníky do společnosti dostatečně zhodnocován.

ROE – Rentabilita vlastního kapitálu

$$\text{ROE} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} = \frac{\text{VZaZ ř. 52}}{\text{R ř. 68}}$$

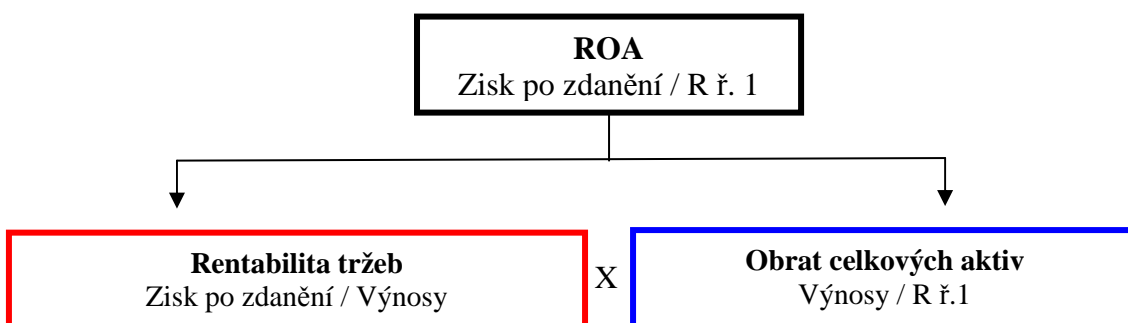
- ✓ Dále jsem pokračovala v hodnocení společnosti pomocí rozkladu Du Pont.

Rozklad Du Pont

Tabulka č. 1 – Výpočet výnosů a zisku

Výpočet výnosů a zisku	
Výnosy	VZaZ ř. 1 + 4 + 19 + 26 + 42 + 44
Zisk před zdaněním	VZaZ ř. 49 + 52
Zisk po zdanění	VZaZ ř. 52

Schéma č. 1 – Rozklad ROA

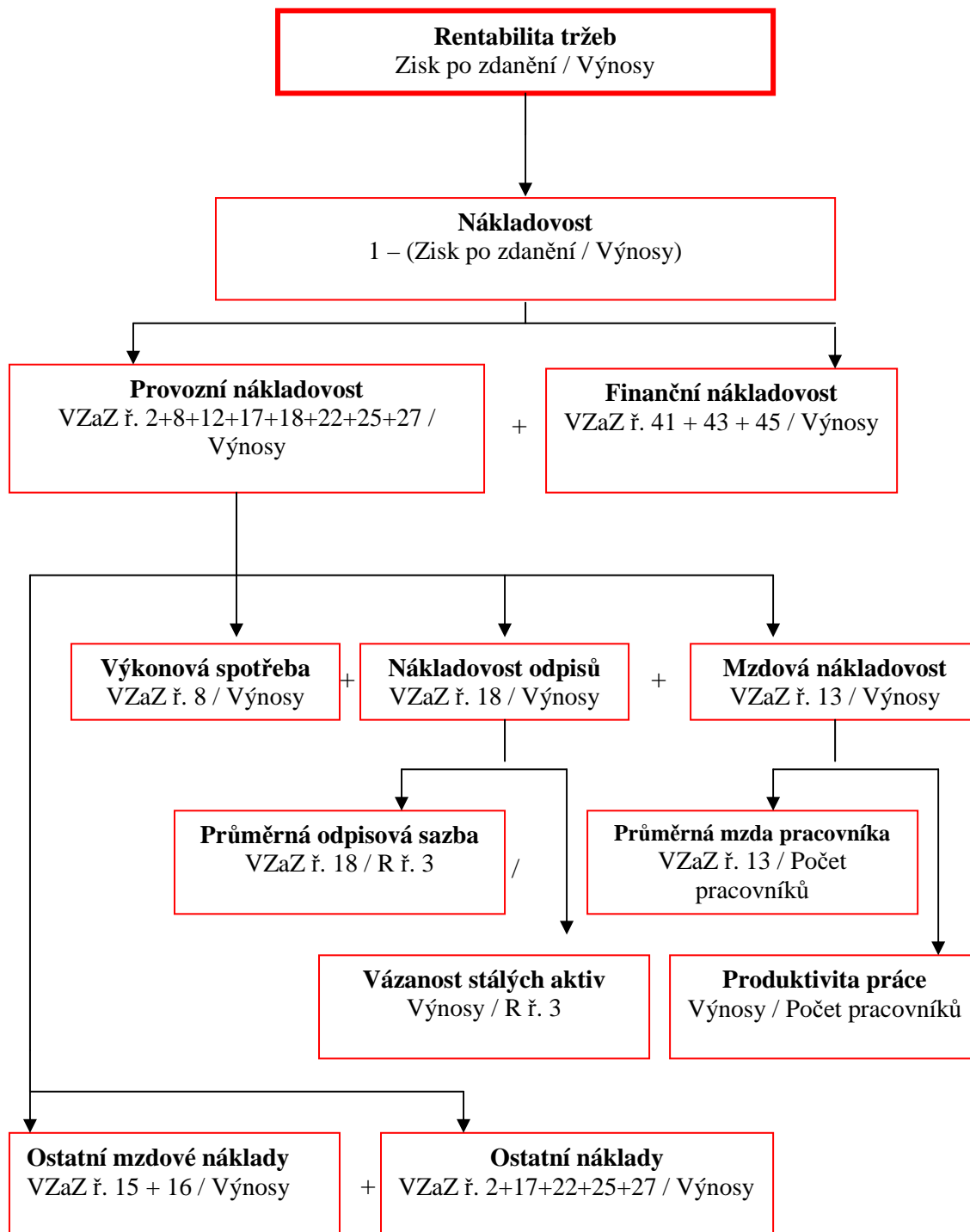

- ✓ Při rozkladu **Rentability celkového kapitálu**, kterým posuzuji efektivnost hospodaření podniku s celkovým kapitálem, jsem použila součin ukazatelů **Rentabilita tržeb** a **Obrat celkových aktiv**, abych zjistila jak jednotlivé dílčí faktory a jakým směrem působí na výslednou hodnotu rentability. **Rentabilita tržeb** vyjadřuje, kolik zisku připadá na 1 Kč výnosů. Z ukazatele **Obrat celkových aktiv** zjistím kolikrát se obrátí aktiva za sledované období.

- ✓ Ve vlastní finanční analýze jsem vypracovala dvě tabulky s rozkladem ROA. První tabulka je rozklad ROA s hodnotami dvojitými. Jedny obsahují ROA s mimořádnými výnosy a druhé obsahují ROA bez využití mimořádných výnosů. Z tabulky je vidět, jak mimořádné výnosy, které nejsou pravidelné, zkreslují výsledek. V druhé tabulce jsem počítala již z údaji bez mimořádných výnosů.

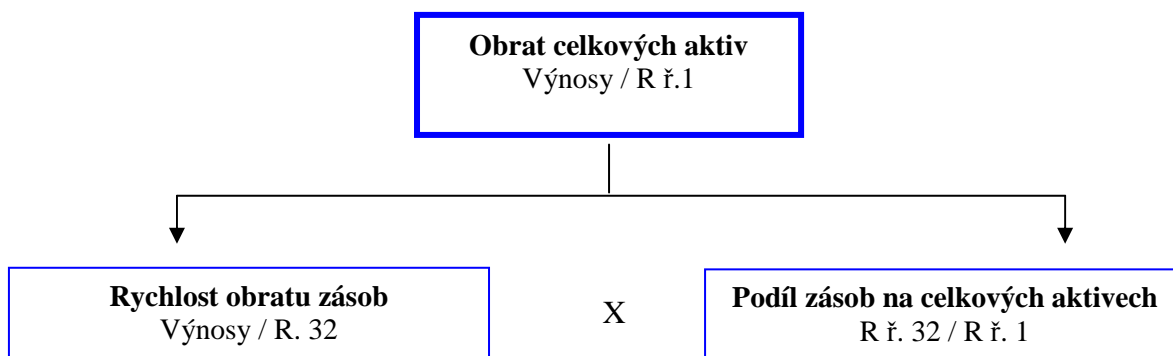
- ✓ **Rentabilitu tržeb** jsem vysvětlila pomocí **ukazatele Nákladovosti**, který se skládá ze součtů **Provozní, Finanční** a **Mimořádné nákladovosti**. Jelikož ve Výkazu zisků a ztrát jsou značné mimořádné výnosy, u kterých lze předpokládat, že se nebudou opakovat, počítám ukazatele z hospodářského výsledku za běžnou činnost a tudíž jsem Mimořádnou nákladovost nebrala v potaz. Ukazatel Nákladovosti nám říká, kolik Kč nákladů podnik vynaloží na 1 Kč výnosů. Součet **Výkonové spotřeby, Nákladovosti odpisů, Mzdové nákladovosti a Ostatních nákladů** mi dá **Provozní nákladovost**. Vývoj Nákladovosti odpisů jsem objasnila na základě podílu ukazatelů **Průměrná odpisová sazba** a **Vázanost stálých aktiv**. Prvním ukazatelem zjistím, jak velkou část tvoří odpisy vzhledem ke stálým aktivům. **Vázanost stálých aktiv** mi říká, jaká částka tržeb byla vyprodukována z jedné koruny dlouhodobého majetku. Pomocí podílu **Průměrné mzdy pracovníka** a **Produktivity práce** jsem vysvětlila vývoj Mzdové nákladovosti.

Schéma č. 2 – Rozklad Rentability tržeb

- ✓ Rozklad **Obratu celkových aktiv** jsem vypočítala pomocí součinu **Rychlosti obratu zásob** a **Podílu zásob na celkových aktivech**. Rychlost obratu zásob mi objasní, zda firma nemá zbytečné nelikvidní zásoby, které by vyžadovaly nadbytečné financování. Druhým ukazatelem zjistím, kolika procenty se podílejí zásoby na celkových aktivech.

Schéma č. 3 – Rozklad Obratu celkových aktiv

- ✓ Pro dokreslení situace podniku jsem použila i ukazatele, které nebyly zahrnuty v rozkladu Du Pont, ale používají se běžně k hodnocení finanční situace podniku.
- ✓ Z ukazatelů aktivity jsou to **Doba obratu pohledávek**, **Doba splatnosti krátkodobých závazků** a **Rychlost obratu dlouhodobého hmotného majetku**. Z ukazatele **Doba obratu pohledávek** vyplyne, zda podnik dodržuje stanovenou obchodně úvěrovou politiku. Výsledek platební morálky analyzované firmy odhalím pomocí ukazatele **Doba splatnosti krátkodobých závazků**. Zda je podnik flexibilní vzhledem k poklesu výnosů objasní ukazatel **Rychlost obratu DHM**.

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{výnosy} / 365} = \frac{\text{R. 39} + 48}{\text{výnosy} / 365}$$

Doba splatnosti krátkodobých závazků

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{výnosy}/365} = \frac{\text{R. 102}}{\text{výnosy}/365}$$

Rychlost obratu dlouhodobého hmotného majetku – RODHM

$$\text{RODHM} = \frac{\text{výnosy}}{\text{dlouhodobý hmotný majetek v zůstatkové ceně}} = \frac{\text{výnosy}}{\text{R ř. 13}}$$

- ✓ Dále jsem pro analýzu použila ukazatele **Věřitelského rizika**, abych zjistila, jak velké riziko vyplývá pro věřitele z vložených prostředků do společnosti. Ukazatelem **Úrokové krytí** informuji, kolikrát jsou úroky kryty výdělkem podniku. Vzhledem k tomu, že společnost ve skutečnosti není povinná platit pouze nákladové úroky, ale musí platit i úmor dluhu, byl popis situace zpřesněn pomocí dvou ukazatelů **Krytí fixních poplatků**. Zda dochází k překapitalizaci firmy objasním ukazatelem **Dlouhodobé krytí stálých aktiv**. Abych zjistila, zda převažují krátkodobé zdroje nad dlouhodobými, použila jsem ukazatel **Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu**.

Ukazatel věřitelského rizika

$$\text{Věřitelské riziko} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} = \frac{\text{R ř. 85}}{\text{R ř. 1}}$$

Úrokové krytí I.

$$\text{Úrokové krytí I.} = \frac{\text{zisk před zdaněním + úroky}}{\text{nákladové úroky}} = \frac{\text{VZaZ ř. 49 + 52 + 43}}{\text{VZaZ ř. 43}}$$

Úrokové krytí II.

$$\text{Úrokové krytí II.} = \frac{\text{zisk před zdaněním + úroky + odpisy}}{\text{nákladové úroky}} = \frac{\text{VZaZ ř. 49 + 52 + 43 + 18}}{\text{VZaZ ř. 43}}$$

Krytí fixních poplatků I.

$$\text{Krytí fixních poplatků I.} = \frac{\text{zisk před zdaněním + úroky}}{\text{úroky + dl. splátky}} = \frac{\text{VZaZ ř. 49 + 52 + 43}}{\text{VZaZ ř. 43 + R ř. 115}}$$

Krytí fixních poplatků II.

$$\text{Krytí fixních poplatků II.} = \frac{\text{zisk před zd.} + \text{úroky} + \text{odpisy}}{\text{úroky} + \text{dl. splátky}} = \frac{\text{VZaZ ř. 49} + 52 + 43 + 18}{\text{VZaZ ř. 43} + \text{R ř. 115}}$$

Dlouhodobé krytí stálých aktiv

$$\text{Dl. krytí stálých aktiv} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dl. cizí kapitál}}{\text{stálá aktiva}} = \frac{\text{R ř. 68} + 86 + 92 + 115}{\text{R ř. 3}}$$

Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu

$$\text{Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{cizí kapitál}} = \frac{\text{R ř. 102}}{\text{R ř. 85}}$$

- ✓ Z ukazatelů likvidity byla počítána **Běžná likvidita, Pohotová likvidita** a **Okamžitá likvidita**.

Běžná likvidita mi poskytla informace o tom, kolikrát podnik uspokojí své věřitele, pokud by proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daný okamžik na hotovost. Pomocí ukazatele **Pohotové likvidity** vysvětlím, zda se podnik dokáže vyrovnat se svými závazky, aniž by musel prodávat své zásoby. **Okamžitá likvidita** charakterizuje schopnost firmy hradit právě splatné dluhy.

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{\text{R ř. 31}}{\text{R ř. 102}}$$

Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} = \frac{\text{R ř. 31} - 32}{\text{R ř. 102}}$$

Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} \quad \text{R ř. 59 + 60}}{\text{krátkodobé závazky} \quad \text{R ř. 102}} = \frac{\text{-----}}{\text{-----}}$$

4.3) Vlastní finanční analýza podniku

4.3.1) Analýza rentability vlastního kapitálu

Tabulka č. 2 – Ukazatel rentability vlastního kapitálu

	Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
1)	ROE – rentabilita vlastního kapitálu	-24,31%	-38,52%	-13,93%	13,95%	-0,57%

Hodnocení:

Ukazatel ve všech letech, kromě roku 2004, vykazuje záporné hodnoty, což může vést v podstatě k zániku, neboť racionálně uvažující investor požaduje vyšší míru zhodnocení. V roce 2004 došlo sice oproti roku 2003 k obratu do kladných hodnot, ale míra zhodnocení je stále nízká. Pouze 0,1395 peněžních jednotek zisku připadá na 1 peněžní jednotku investovaného do podniku jeho vlastníky.

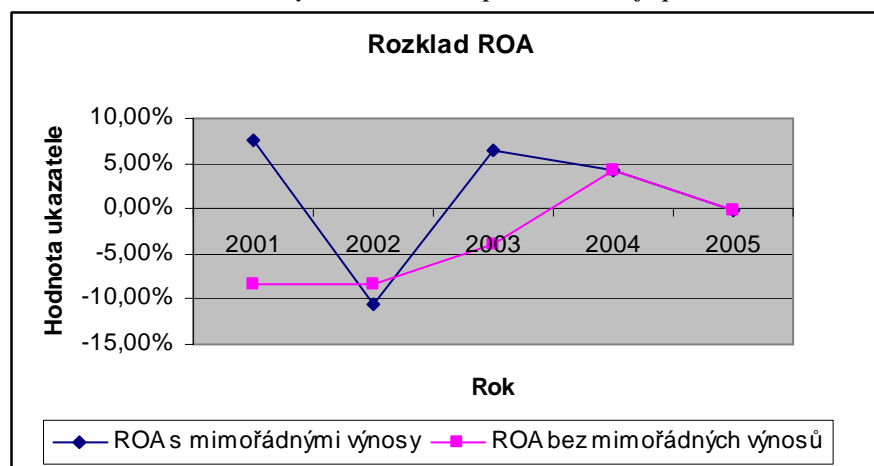
Závěrem je, že kapitál vložený vlastníky do společnosti jim nepřináší určitě očekávaný efekt. Jelikož rentabilita vlastního kapitálu je ve všech rocích vyšší než rentabilita celkového kapitálu, svědčí to o tom, že společnost neumí efektivně využívat cizí zdroje.

4.3.2) Du Pontův rozklad

Tabulka č. 3 – Rentabilita celkového kapitálu - dvojitý pohled

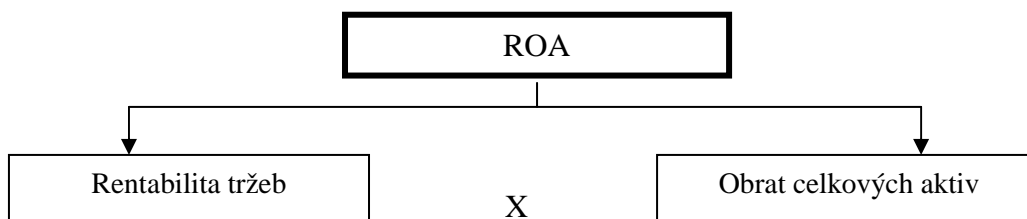
Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
ROA s mimořádnými výnosy	7,63%	-10,58%	6,57%	4,23%	-0,17%
ROA bez mimořádných výnosů	-8,40%	-8,34%	-3,99%	4,23%	-0,17%

Graf č. 1 – Rozklad Rentability celkového kapitálu – dvojitý pohled

Z tabulky č. 3 je vidět, jak mimořádné výnosy, které nejsou pravidelné, zkreslují výsledek.

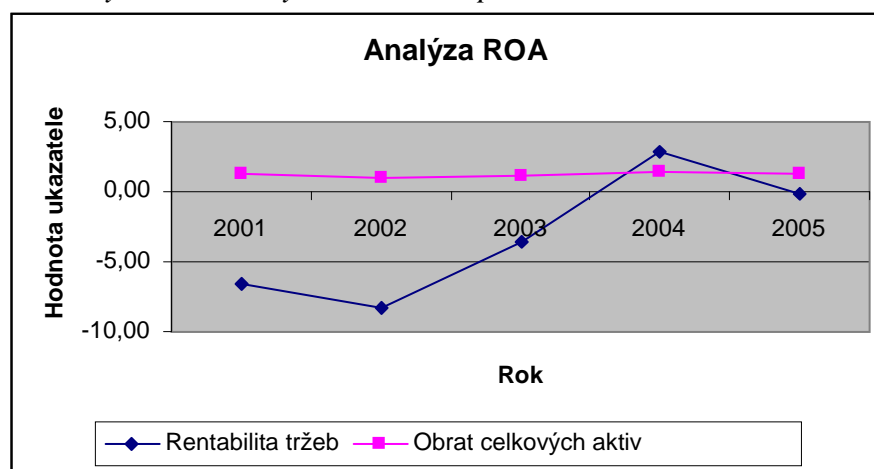
Rozklad Rentability celkového kapitálu

Tabulka č. 4 – Analýza rentability celkového kapitálu

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Rentabilita tržeb	-6,53%	-8,35%	-3,60%	2,84%	-0,13%
Obrat celkových aktiv	1,29	1,00	1,11	1,49	1,27
Rentabilita celkového kapitálu	-8,40%	-8,34%	-3,99%	4,23%	-0,17%

Graf č. 2 - Analýza Rentability celkového kapitálu

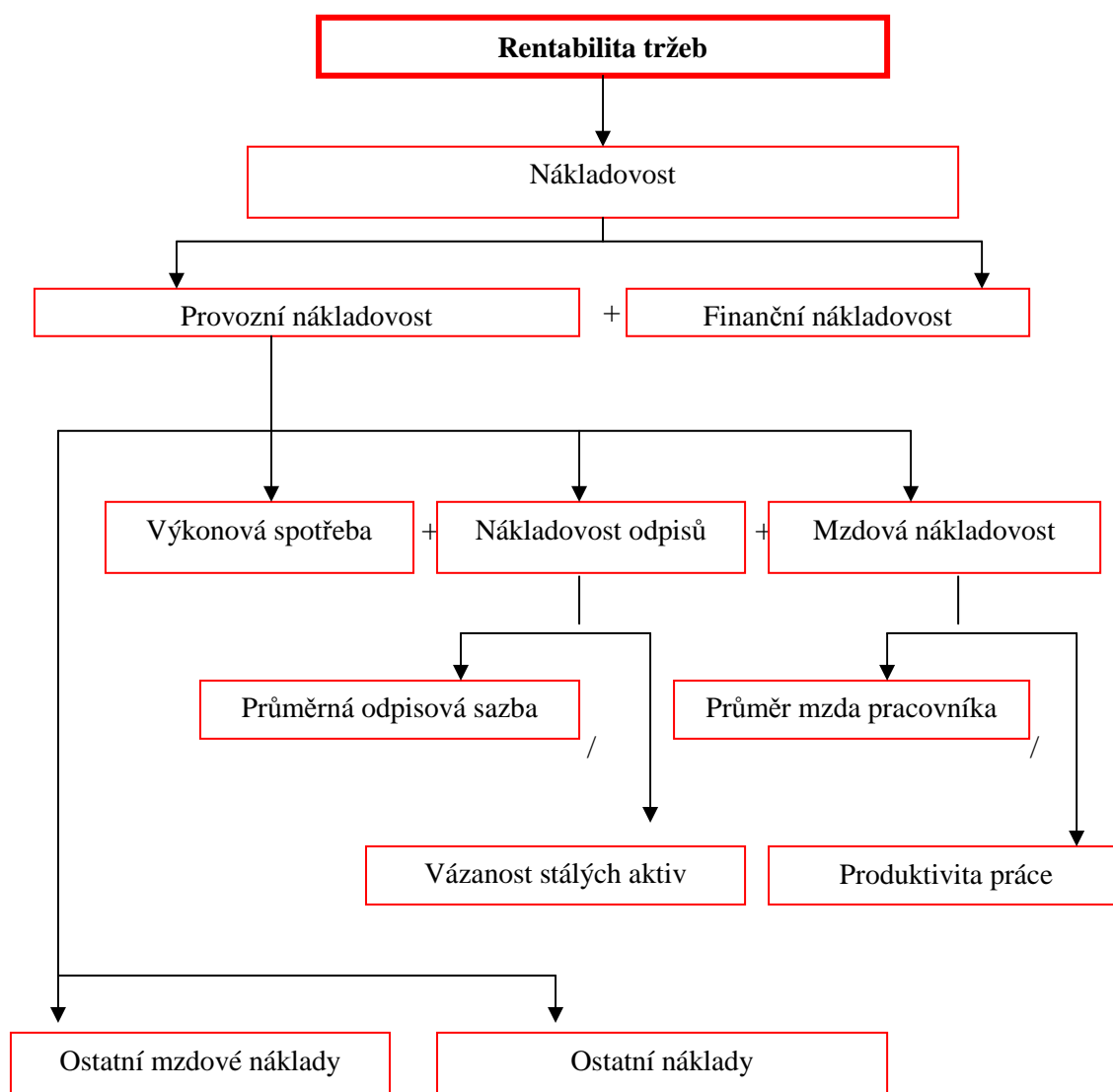
Hodnocení:

Du Pontovým rozkladem jsem odhalila klíčovou položku ovlivňující efektivnost podniku, Rentabilitu tržeb. Míra zisku připadající na 1 Kč výnosů se pohybuje ve všech letech v záporných hodnotách, kromě roku 2004. V roce 2004 byla nejvyšší ziskovost, kdy z jedné koruny výnosů byl vyprodukován zisk 0,0284 Kč. Bylo by vhodné se na Rentabilitu tržeb ve finančním řízení přednostně zaměřit a pokusit se zvyšovat ji. Čím vyšší je obrátkovost celkových aktiv tím lépe. Z grafu č. 2 vyplývá, že jednotlivé hodnoty se téměř věrně kopírují.

Ve všech letech se Rychlost obrátu celkových aktiv příliš nemění, což dokazuje, že podnik využíval aktiva se stejnou intenzitou. Nejvyšší rychlost obrátu byla v roce 2004, kdy se aktiva obrátila 1,49 krát. Podle hodnot tohoto ukazatele, lze říci, že obrátkovost je velice nízká. Mělo by tedy dojít ke zvýšení výnosů, nebo odprodání některých aktiv.

Rozklad ROA nám ukázal, kam je třeba zaměřit úsilí o zvyšování rentability. Zlepšení lze dosáhnout nejen zvýšením Rentability tržeb, ale i zrychlením obrátu kapitálu.

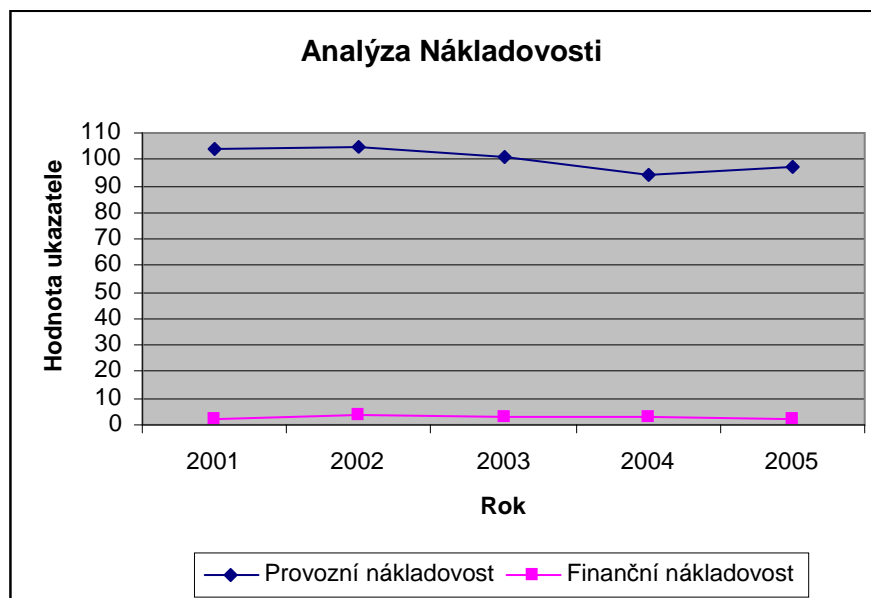
Rozklad Rentability tržeb

Tabulka č.5 –Analýza celkové Nákladovosti

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Provozní nákladovost	104,24%	104,79%	100,68%	94,18%	97,41%
Finanční nákladovost	2,08%	3,55%	2,91%	2,94%	2,56%
Nákladovost	106,32%	108,34%	103,59%	97,12%	99,97%

Graf č. 3 – Analýza nákladovosti

Hodnocení:

Rozhodující pro dosažení rentability tržeb je vývoj výnosů. Výnosy ve všech letech kolísaly. Dynamika vývoje nákladovosti je tedy kolísavá.

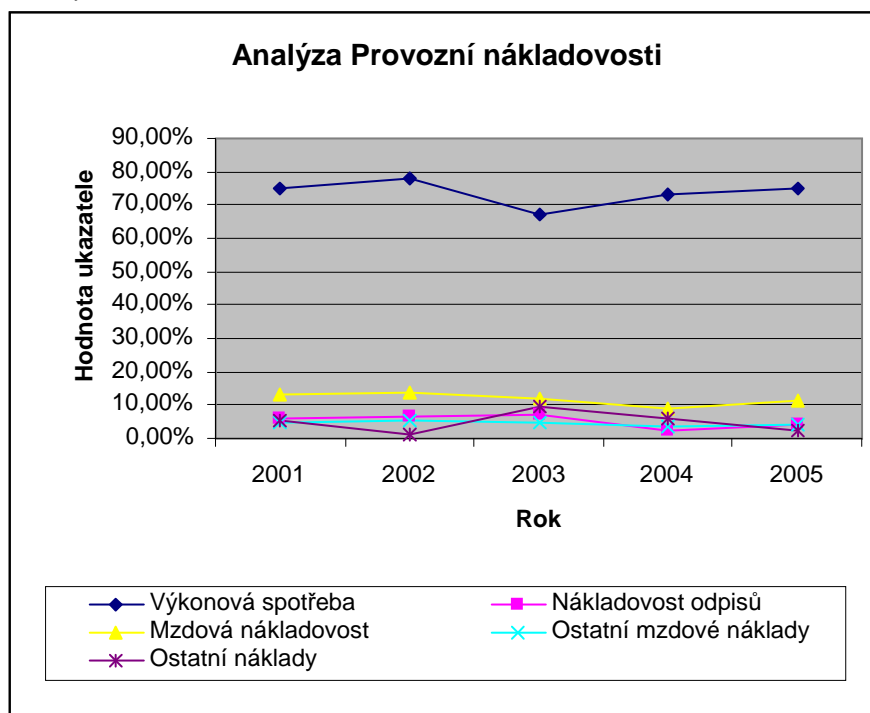
Hodnoty se blíží 100%, či dokonce přesahují 100% což signalizuje, že nákladovost je velmi vysoká. Nejvíce nákladů podnik vynaložil v roce 2002, 1,0834 Kč nákladů na korunu výnosů. Naopak nejnižší nákladovost byla v roce 2004, kdy bylo z jedné koruny výnosů vynaloženo 0,9712 Kč na náklady.

Nejvyšší nákladové položky obsahuje Provozní nákladovost. Finanční nákladovost se vyvíjí ve všech letech velice podobně.

Tabulka č. 6 – Analýza Provozní nákladovosti

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Výkonová spotřeba	75,09%	78,21%	67,05%	72,95%	75,30%
Nákladovost odpisů	5,73%	6,41%	7,13%	2,64%	4,21%
Mzdová nákladovost	12,92%	13,57%	12,20%	9,27%	11,42%
Ostatní mzdové náklady	4,99%	5,21%	4,65%	3,48%	4,24%
Ostatní náklady	5,51%	1,39%	9,65%	5,84%	2,24%
Provozní nákladovost	104,24%	104,79%	100,68%	94,18%	97,41%

Graf č. 4 – Analýza Provozní nákladovosti

Hodnocení:

V provozní nákladovosti vykazuje podnik nejvíce prostředků zejména u Výkonové spotřeby, na které se nejvíce podílí materiál a energie. Výkonová spotřeba vykazuje negativní vývoj, jelikož takřka neustále roste.

Tabulka č. 7 – Nákladovost odpisů

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Průměrná odpisová sazba	12,67%	10,90%	15,18%	8,15%	10,52%
Vázanost stálých aktiv	2,21	1,70	2,13	3,09	2,50
Nákladovost odpisů	5,73%	6,41%	7,13%	2,64%	4,21%

Hodnocení:

Rozborem Nákladovosti odpisů jsem zjistila, že má kolísavou tendenci, v závislosti na podílu Průměrné odpisové sazby a Vázanosti stálých aktiv. Vázanost aktiv mi vyjadřuje jaká částka výnosů byla vyprodukována z 1 Kč dlouhodobého majetku. Při poklesu hodnoty ukazatele to znamená, že se jeho flexibilita snižuje, tzn. že se zvyšují relativně jeho fixní náklady a zvyšuje se citlivost podniku na případný pokles výnosů. To bylo patrné v letech 2002 a 2005. Když se k tomu připojí pokles výnosů, je možné, že se méně flexibilní podnik snáze stane ztrátovým.

Tabulka č. 8 – Mzdová nákladovost

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Průměrná mzda pracovníků	175,15	178,38	207,02	228,19	222,55
Produktivita práce	1 355,98	1 314,59	1 696,61	2 461,73	1 948,33
Mzdová nákladovost	12,92%	13,57%	12,20%	9,27%	11,42%

Hodnocení:

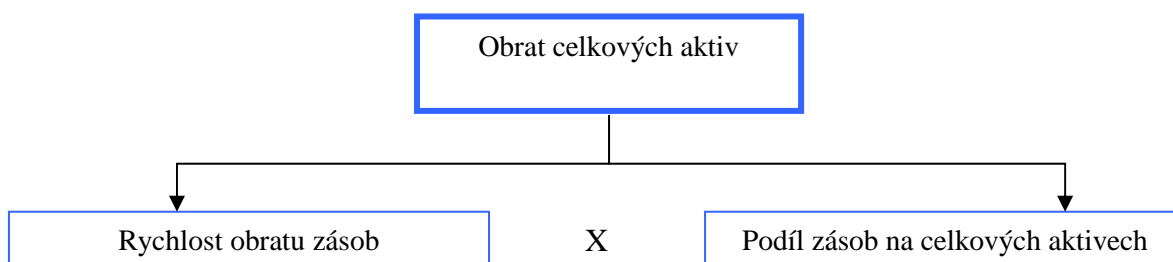
Při rozkladu Mzdové nákladovosti jsem zjistila, že průměrné mzdy pracovníka mají rostoucí tendenci, až na rok 2005 kdy došlo k poklesu. Z principu by produktivita práce měla růst rychleji než růst průměrných mezd. Tento trend je patrný takřka ve všech letech, až na vývoj mezi roky 2001 a 2002. V tomto období průměrná mzda stoupla o 1,8%, ale produktivita klesla o 3,05%.

Ostatní mzdové náklady se vyvíjeli stejnou tendencí jako Mzdová nákladovost.

Tabulka č. 9 – Počet pracovníků

	2001	2002	2003	2004	2005
Počet pracovníků	166	143	120	122	135

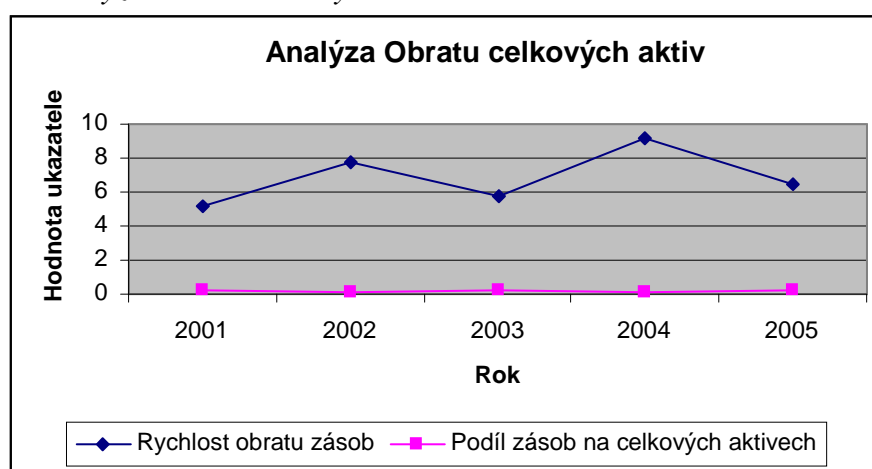
Rozklad Obratu celkových aktiv

Tabulka č.10 – Analýza Obratu celkových aktiv

Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
Rychlost obratu zásob	5,13	7,82	5,77	9,19	6,50
Podíl zásob na celkových aktivech	0,25	0,13	0,19	0,16	0,20
Obrat celkových aktiv	1,29	1,00	1,11	1,49	1,27

Graf č. 5 – Analýza Obratu celkových aktiv

Hodnocení:

Obrat celkových aktiv je ovlivněn především ukazatelem Rychlost obratu zásob. Ze zjištěných údajů v Rychlosti obratu zásob lze vyčíst, kolikrát je každá položka zásob prodána a znovu uskladněna. Nejvyššího ukazatele dosáhl podnik v roce 2004, což představuje nárůst oproti roku 2001, kdy byla obrátka nejnižší, o 4 celé otočení zásob. V roce 2001 je důvod se domnívat, že podnik měl zbytečně moc zásob, jelikož je nízký obrat. Tuto teorii podporuje i Podíl zásob na celkových aktivech. V tomto roce tvoří

zásoby 25% aktiv, což je nejvíce za celých pět let. Podnik by si měl uvědomit, že velké množství zásob vyvolává vyšší náklady na skladování.

Rychlost obratu zásob meziročně kolísá. Zvyšuje se a následně klesá, což není dobře.

Trend by měl být takový, že by se měl zvyšovat.

V závislosti na meziročním kolísání obou ukazatelů kolísá i Obrat celkových aktiv.

Nejnižší je ukazatel v roce 2002, což je způsobeno v našem případě nejnižšími výnosy.

Nejvyšší rychlost obratu byla v roce 2004, kdy se aktiva obrátila 1,49 krát.

Právě kolísání výnosů stojí za nerovnoměrným vývojem Rychlosti obratu celkových aktiv.

Dynamika tohoto vývoje byla umocněna i vývojem objemu zásob.

Lze říci, že máme zbytečně moc zásob a málo výnosů. Mělo by tedy dojít ke zvýšení výnosů, nebo odprodání některých aktiv.

4.3.3) Ostatní ukazatele

Tabulka č. 11 – Ukazatele aktivity

	Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
1)	Doba obratu pohledávek	36,71	91,54	63,71	78,17	80,46
2)	Doba splatnosti krátkodobých závazků	93,91	154,94	89,00	41,79	57,08
3)	Rychlost obratu dl. hmotného majetku	2,21	1,70	2,13	3,09	2,62

Hodnocení:

1) Doba obratu pohledávek

Snižováním doby obratu pohledávek se zvyšuje platební schopnost podniku, což kromě roku 2003 není splněno v žádném roce. Doba obratu pohledávek neustále stoupá. Běžná doba splatnosti je 30 dní, u velkých staveb 60 dní. Ve všech letech je 30 denní hranice překročena, což znamená, že obchodní partneři neplatí včas, proto není ukazatel vyhovující. K nejvýraznějšímu poklesu doby obratu pohledávek došlo mezi roky 2002 a 2003, kdy se splatnost pohledávek zkrátila o 27,83 dnů. Mezi lety 2001 a 2002 došlo téměř k 149% nárůstu z 36,71 dnů na 91,54 dnů, protože se výrazně zvýšily krátkodobé pohledávky.

2) Doba splatnosti krátkodobých závazků

Doba, za kterou se hradily závazky byla v prvních třech letech vysoká, ale v posledních dvou letech klesla. Hodnota nad 90 dní vyjadřuje špatnou platební morálku firmy. V porovnání s obchodním úvěrem, který firma poskytuje svým odběratelům je vidět, že v prvních třech letech je ve značné výhodě, neboť poskytuje obchodní úvěr v průměru 63,99 dne a sama čerpá úvěr od svých dodavatelů v průměru po dobu 112,62 dne. V roce 2004 a 2005 je trend opačný. Firma poskytuje úvěr v průměru 79,32 dne a sama čerpá v průměru 49,44 dne.

3) Rychlost obratu dlouhodobého hmotného majetku

Při poklesu hodnoty ukazatele, což se stalo v roce 2002 a 2005 to znamená, že se flexibilita snižuje a při poklesu výnosů se méně flexibilní podnik může stát ztrátovým. Pokles výnosů se vyskytl v roce 2002 kdy klesly z 225 093 tis. Kč na 187 986 tis. Kč. V roce 2005 klesly z 300 331 tis. Kč na 263 024 tis. Kč. Nejvíce flexibilní byl podnik v roce 2004.

Tabulka č. 12 – Ukazatele zadluženosti

	Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
1)	Věřitelské riziko	65,34%	78,26%	71,27%	69,60%	70,30%
2)	Úrokové krytí I.	-3,72	-2,71	-0,80	3,17	1,01
3)	Úrokové krytí II.	0,29	0,14	2,76	5,14	3,44
4)	Krytí fixních poplatků I.	-3,72	-2,71	-0,05	0,20	0,08
5)	Krytí fixních poplatků II.	0,29	0,14	0,18	0,32	0,28
6)	Dlouhodobé krytí stálých aktiv	0,61	0,40	1,23	1,32	1,09
7)	Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu	50,70%	54,22%	37,87%	24,47%	28,31%

Hodnocení:

1) Věřitelské riziko

Ve všech letech dosáhli hodnoty více než 50%, což znamená, že věřitelé dodali více než polovinu celkových finančních zdrojů. Ve všech letech jde o negativní vývoj. Z hodnot v tabulce je patrné, že podnik je financován převážně z cizích zdrojů. Vysoké závazky byly způsobeny úvěry ze zahraničí, převážně od mateřské firmy v letech 2001 a 2002. Od roku 2003 navíc společnost využívá bankovní úvěry. Pokud kolísají výnosy ve chvíli kdy je vysoká zadluženost, je to špatné.

2) Úrokové krytí I.

Ukazatel informuje o tom, kolikrát zisk převyšuje placené úroky. Úrokové krytí by mělo být větší než 1, což se podařilo pouze v roce 2004 a v roce 2005 hodnota ukazatele přesáhla hodnotu 1 pouze o 0,01, což znamená, že si podnik vydělal pouze na úroky. V prvních letech si společnost nebyla schopna krýt z vlastních zdrojů nákladové úroky. Na zaplacení nákladových úroků bylo třeba buď prodávat majetek, nebo opět využít úvěrů.

3) Úrokové krytí II.

Někdy má smysl uvažovat nikoli o zisku, ale spíše o Cash Flow, které lze aproximovat přičtením odpisů k EBITu. V posledních třech letech společnost sice může nákladové úroky pokrýt prostřednictvím vlastních zdrojů, ale to pouze proto, že na úhradu úroků využívá odpisy, které by měly být použity na obnovu majetku.

4) Krytí fixních poplatků I.

Tento ukazatel rozšiřuje Úrokové krytí I. o platby hrazené pravidelně pomocí cizích aktiv. Ukazatel je v letech 2001 a 2002 stejný, protože společnost nevyužívala žádné dlouhodobé úvěry. Úvěr získala společnost až v roce 2003, a proto je v posledních třech letech vývoj situace oproti Úrokovému krytí I. horší, protože společnost musela splácet navíc úmor. Dříve než se rozhodneme využít půjčky k obchodování, měli bychom zvážit, zda jsme dostatečně finančně vybaveni, pro případ nepříznivého vývoje na trzích a zda budeme schopni splácet úrok z úvěru nebo půjčených peněz.

5) Krytí fixních poplatků II.

Podle ukazatele Úrokové krytí II. máme v posledních třech letech dostatek zdrojů na splácení úroků. Vzhledem k tomu, že společnost musí platit kromě úroků i úmor, byl počítán ukazatel Krytí fixních poplatků II, který zpřesnil situaci. Nízké hodnoty ukazatele vypovídají o tom, že společnost nemá na splácení úmoru.

6) Dlouhodobé krytí stálých aktiv

Při hodnotě vyšší než 1, což je v našem případě v posledních třech letech, dochází k překapitalizaci, což znamená, že firma kryje dlouhodobým kapitálem oběžný majetek. Pro stabilitu firmy je to lepší, ale snižuje se efektivnost podnikání.

7) Podíl krátkodobých závazků k cizímu kapitálu

Z hodnot vyplývá, že společnost využívala krátkodobý cizí kapitál v prvních dvou letech s větší intenzitou než v dalších letech. Hodnota přesáhla v obou letech 50%.

Krátkodobý cizí kapitál je levnější než dlouhodobý. Na druhou stranu se při vyšším využíváním zvyšuje riziko insolventnosti, protože tento kapitál musí být splacen v poměrně krátké době. Měl by se proto použít pouze k financování těch složek majetku, kterými lze rychle a beze ztrát splatit dluhy. (tj. likvidní aktiva, jako jsou peníze, splatné pohledávky...)

Tabulka č. 13 – Ukazatele likvidity

	Výpočet	2001	2002	2003	2004	2005
1)	Běžná likvidita	1,23	0,96	1,75	3,01	2,45
2)	Pohotová likvidita	0,47	0,65	1,04	2,06	1,46
2)	Okamžitá likvidita	0,08	0,06	0,33	0,19	0,05

Hodnocení:

1) Běžná likvidita

Nejnižší ukazatel byl v roce 2002, což je díky vysokým krátkodobým závazkům. Od roku 2002 až do roku 2004 hodnoty narůstaly. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo právě v roce 2004. To znamená, že by podnik nejlépe uspokojil své věřitele, pokud by proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daný okamžik na hotovost. Největší položka oběžných aktiv byla tvořena krátkodobými pohledávkami v letech 2002, 2004 a 2005. V letech 2001 a 2003 ji tvořily zásoby, tedy nejméně likvidní položka majetku.

2) Pohotová likvidita

U Pohotovosti se za optimální vývoj považuje hodnota mezi 1 – 1,5. Vyšší hodnota je příznivá pro věřitele, jelikož značný objem oběžných aktiv je vázán ve formě pohotovostních prostředků, které přináší jen malý nebo žádný úrok.

Výrazně nižší hodnota pohotovosti než běžná je patrná v roce 2001, což poukazuje na nadměrnou váhu zásob v rozvaze společnosti. To potvrzuje jak Rychlost obrátu zásob, tak i Podíl zásob na celkových aktivech. Nejvyšší hodnoty Pohotovosti dosahoval podnik v roce 2004, hodnoty 2,06. Bylo to z důvodu nejvyšších oběžných aktiv, které narostly vlivem krátkodobých i dlouhodobých pohledávek z obchodních vztahů. Zároveň byly nejnižší krátkodobé závazky. Za optimální můžeme považovat vývoj v letech 2003 a 2005.

3) Okamžitá likvidita

Nejmenší hodnoty dosahoval ukazatel v roce 2005, kdy došlo k poklesu peněžních prostředků. Naopak nejvyšších hodnot dosáhl v roce 2003 kdy byl vysoký podíl finančních prostředků a došlo i k poklesu krátkodobých závazků. Likvidita, která je zajištěna alespoň při hodnotě 0,2, byla optimální pouze v roce 2003, přiblížil se i rok 2004.

5.) Závěr

Analýza výsledků a návrh opatření

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení finančního hospodaření podniku pomocí finanční analýzy. Data, která byla v této práci zpracována a vyhodnocena, mohou společnosti MABA Prefa umožnit utvořit si ucelený pohled na hospodaření v období 2001 – 2005. Informace pro zpracování této práce byly čerpány převážně z Výročních zpráv a z odborné literatury.

Na základě zjištěných údajů lze říci, že hospodářská situace tohoto podniku je na první pohled uspokojivá, ale při bližším zkoumání zjistíme, že zisku dosahovala společnost pouze díky vysokým mimořádným výnosům. Ty se však již nebudou opakovat. Bez těchto mimořádných příjmů by byla společnost ve významné ztrátě.

Celkově lze situaci podniku charakterizovat takto:

- ✓ Pro investory je míra zhodnocení vlastního kapitálu zcela neuspokojivá.
- ✓ Rozklad ROA prokázal, že úsilí o zvýšení rentability je nutno zaměřit jak na zvyšování výnosnosti, tak na růst (či alespoň stabilizaci) výnosů.
- ✓ Vzhledem k nízkým cenám konkurenčních podniků doporučuji zvyšování objemu výnosů spíše prostřednictvím rozsahu produkce (tedy nikoli zvýšením cen)
- ✓ Druhou cestou zvyšování rentability je pokračovat v trendu snižování nákladovosti. Podnik by se měl soustředit zejména na nákladovost výkonové spotřeby (která tvoří nejvýznamnější položku nákladů) a nákladovost mezd (kde se částečné snížení nákladovosti již s úspěchem podařilo).
- ✓ Obrat celkových aktiv je velice nízký, navíc díky nevyrovnaným výnosům značně kolísá.
- ✓ Rychlost obratu zásob vývoj obratu aktiv do značné míry kopíruje. Výjimkou jsou první roky sledování, kdy se podnik zbavoval nadbytečného materiálu. Stále však platí, že podnik má zásob zbytečně moc. V případě, že se nepodaří zvýšit výnosy, měl by podnik usilovat alespoň o snížení jejich objemu.

- ✓ Společnost byla v prvních třech letech ve značné výhodě, jelikož čerpala obchodní úvěr od svých dodavatelů v průměru po delší dobu než poskytovala obchodní úvěr odběratelům. V posledních dvou letech je situace opačná. Doba obratu pohledávek se zvýšila o 43,75 dne a doba splatnosti krátkodobých závazků se snížila o 36,83 dne. Společnost bude muset lépe analyzovat a řídit pohledávky, aby předešla případné druhotné platební neschopnosti. Situace by se také zlepšila, pokud by podnik prodával své výrobky solidním obchodním partnerům, kteří jsou schopni své závazky plnit včas. Další možností je pojištění pohledávek.
- ✓ Většinu finančních zdrojů podniku představují zdroje cizí (v průměru 70,85%). Tato situace není příznivá a má negativní dopad jak na rentabilitu vlastního kapitálu (prostřednictvím finanční páky a nákladových úroků), tak na finanční stabilitu podniku.
- ✓ Aby byl podnik schopen zajistit splacení nákladových úroků, musí úrokové krytí přesahovat hodnotu 1. V posledních třech letech společnost může nákladové úroky pokrýt prostřednictvím vlastních zdrojů, ale to pouze proto, že na úhradu úroků využívá odpisy, které by měly být použity na obnovu majetku.
- ✓ Za částečně pozitivní lze pokládat nárůst dlouhodobého dluhu na úkor krátkodobých zdrojů (firma nyní kryje dlouhodobým kapitálem částečně i oběžný majetek). Krátkodobý cizí kapitál je sice levnější než dlouhodobý, na druhou stranu se při jeho vyšším využívání zvyšuje riziko insolventnosti. Vzhledem k nevalné finanční stabilitě podniku je snížení rizika (byť za cenu růstu nákladů) nutno hodnotit příznivě.
- ✓ Třebaže v současné době dosahuje běžná a pohotová likvidita doporučených hodnot, podnik by měl svou platební situaci dále zlepšovat.

Jak je z uvedeného patrné, je situace podniku velmi nepříznivá. Rentabilita aktiv dosahuje záporných hodnot, akcionáři realizují každoročně významné ztráty, objem výnosů značně kolísá, rychlost obratu pohledávek klesá, podnik je předlužen. Přesto lze v posledních letech vyzorovat i určité příznivé trendy: klesá mzdová nákladovost, částečně je řešena problematika využití zásob, lepší se ukazatele likvidity, klesá podíl rizikových krátkodobých dluhů.

Určitou výhodu můžeme spatřovat i v tom, že podnik je součástí velkého mezinárodního koncernu a případný záporný výsledek hospodaření jednoho podniku může být zastřen výrazně lepším výsledkem hospodaření ostatních podniků.

6.) Summary

Bakalářská práce byla zaměřena na zhodnocení finanční situace podniku, za období 2001 – 2005, pomocí jednotlivých ukazatelů Finanční analýzy. V práci byla popsána teorie a pojmy, které s finanční analýzou bezprostředně souvisí a byly představeny jednotlivé metody finanční analýzy.

V podmínkách konkrétní společnosti s ručeným omezeným byla finanční situace analyzována ve dvou etapách. V první etapě bylo provedeno hodnocení vývoje společnosti na základě rozkladu Du Pont, s cílem odhalit objektivní vazby mezi hodnotami jednotlivých příčinných ukazatelů, které působí na změnu hodnoty ukazatele rentability. V druhé etapě byly počítány ukazatele, které nebyly zahrnuty v rozkladu Du Pont, ale používají se běžně ve finanční analýze.

Na základě získaných údajů byla zhodnocena finanční situace podniku.

This Bachelor thesis is focused on assessment of a financial situation of a company in the period between 2001 – 2005 using the indicators of the financial analysis.

This thesis describes theory and concepts directly related to the financial analysis and introduces different methods of the financial analysis.

The financial situation has been analysed in two stages under the conditions of a specific limited liability company.

In the first stage the assessment of the company's development has been carried out on the base of Du Pont analysis, with an objective to display objective links between values of single causal indicators that affect the change of a value of the profitability indicator. In the second stage indicators, which were not included in the Du Pont analysis, but are normally used in the financial analysis were calculated.

The financial situation of the company has been assessed on the basis of obtained data.

Klíčová slova – Key words

Rozklad Du Pont - Du Pont Analysis

Rentabilita - Profitability

Aktivita - Activity

Zadluženost - Indebtedness

Likvidita - Liquidity

7.) Přehled použité literatury

Autor: DOLEŽAL, J.-FIREŠ, B.-MÍKOVÁ,M.: Finanční účetnictví. Vydalo Grada 1995

Autor: KISLINGEROVÁ, E.- HNILICA, J.: Finanční analýza – krok za krokem. Vydalo C. H. Beck, Praha 2005. 137 stran.

Autor: SEDLÁČEK, J. : Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy. Vydalo Computer Press, Praha 2001. 220 stran.

Autor: VALACH, Josef a kolektiv: Finanční řízení podniku. Vydal Ekopress, s. r. o., Praha 1999. 324 stran.

Autor: VALACH, J.: Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. Vydal Ekopress, s. r. o., Praha 2001.

Účetnictví, právo, daně – Sagit [online]. [cit 2006-10-2]. <http://www.sagit.cz/pages/delfinhesla.asp>

S Finance [online]. [cit 2006-11-23]. <http://www.sfinance.cz>

Wikipedie, otevřena encyklopedie [online]. [cit 2006-10-8].

http://www.cs.wikipedia.org/wiki/Financni_analyza

Komerční banka [online]. [cit 2006-11-13]. <http://www.kb.cz/cs/inf/dictionary.shtml>

8.) Seznam tabulek a grafů

Tabulky:

Tabulka č. 1 – Výpočet výnosů a zisku

Tabulka č. 2 – Ukazatel rentability vlastního kapitálu

Tabulka č. 3 – Rentabilita celkového kapitálu - dvojitý pohled

Tabulka č. 4 – Analýza rentability celkového kapitálu

Tabulka č.5 –Analýza celkové Nákladovosti

Tabulka č. 6 – Analýza Provozní nákladovosti

Tabulka č. 7 – Nákladovost odpisů

Tabulka č. 8 – Mzdová nákladovost

Tabulka č. 9 – Počet pracovníků

Tabulka č.10 – Analýza Obratu celkových aktiv

Tabulka č. 11 – Ukazatele aktivity

Tabulka č. 12 – Ukazatele zadluženosti

Tabulka č. 13 – Ukazatele likvidity

Obrázky:

Graf č. 1 – Rozklad Rentability celkového kapitálu – dvojitý pohled

Graf č. 2 - Analýza Rentability celkového kapitálu

Graf č. 3 – Analýza nákladovosti

Graf č. 4 – Analýza Provozní nákladovosti

Graf č. 5 – Analýza Obratu celkových aktiv

Schéma č. 1 – Rozklad ROA

Schéma č. 2 – Rozklad Rentability tržeb

Schéma č. 3 – Rozklad Obratu celkových aktiv

9.) Seznam příloh

Příloha č. 1 – Rozvaha

Příloha č. 2 – Výkaz zisků a ztrát

ROZVAHA - MABA Prefa, spol. s r. o.

Rádek	Položka		2001	2002	2003	2004	2005
001		Aktiva celkem	174 803	188 070	183 977	201 873	206 693
002	A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
003	B	Dlouhodobý majetek	101 825	110 496	95 612	97 047	105 403
004	B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	100	66	33	0	5 124
005	B.I.1	Zřizovací výdaje		0	0		0
006	B.I.2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje		0	0		0
007	B.I.3	Software	100	66	33		5 124
008	B.I.4	Ocenitelná práva		0	0		0
009	B.I.5	Goodwill		0	0		0
010	B.I.6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek		0	0		0
011	B.I.7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek		0	0		0
012	B.I.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek		0	0		0
013	B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	101 725	110 430	95 579	97 047	100 279
014	B.II.1	Pozemky	8 512	8 916	8 385	8 385	8 385
015	B.II.2	Stavby	85 157	81 752	81 895	82 325	81 592
016	B.II.3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	21 051	21 690	27 482	24 635	21 652
017	B.II.4	Pěstitelské celky trvalých porostů				0	0
018	B.II.5	Základní stádo a tažná zvířata				0	0
019	B.II.6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	2 602	2 353	1 595	1 012	5 399
020	B.II.7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	14 974	22 893		1 071	0
021	B.II.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek				0	235
022	B.II.9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	-30 571	-27 174	-23 778	-20 381	-16 984
023	B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
024	B.III.1	Podíly v ovládaných a řízených osobách		0	0	0	0
025	B.III.2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem		0	0	0	0
026	B.III.3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly		0	0	0	0
027	B.III.4	Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv		0	0	0	0
028	B.III.5	Jiný dlouhodobý finanční majetek		0	0	0	0
029	B.III.6	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek		0	0	0	0
030	B.III.7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek		0	0	0	0

Příloha č. 1 - Rozvaha

031	C	Oběžná aktiva	71 044	76 234	87 080	103 525	100 637
032	C.I.	Zásoby	43 897	24 037	35 284	32 666	40 449
033	C.I.1	Materiál	12 170	12 962	11 977	14 103	15 481
034	C.I.2	Nedokončená výroba a polotovary	12 107	1 991	399	37	0
035	C.I.3	Výrobky	19 600	9 067	22 795	17 279	24 645
036	C.I.4	Zvířata				0	0
037	C.I.5	Zboží	20	17		0	323
038	C.I.6	Poskytnuté zálohy na zásoby			113	1 247	0
039	C.II.	Dlouhodobé pohledávky	0	0	4 224	17 283	9 292
040	C.II.1	Pohledávky z obchodních vztahů		0	2 974	16 749	9 168
041	C.II.2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba		0	0	0	0
042	C.II.3	Pohledávky - podstatný vliv		0	0	0	0
043	C.II.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení		0	0	0	0
044	C.II.5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy		0	0	0	0
045	C.II.6	Dohadné účty aktivní		0	0	0	0
046	C.II.7	Jiné pohledávky		0	1 250	0	0
047	C.II.8	Odložená daňová pohledávka		0	0	534	124
048	C.III.	Krátkodobé pohledávky	22 638	47 146	31 315	47 037	48 688
049	C.III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	20 644	39 831	30 495	45 986	48 515
050	C.III.2	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba				0	0
051	C.III.3	Pohledávky - podstatný vliv				0	0
052	C.III.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení		1 158		255	0
053	C.III.5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				0	0
054	C.III.6	Stát - daňové pohledávky	1 512	1 951	497	733	108
055	C.III.7	Krátkodobé poskytnuté zálohy		154	69	63	65
056	C.III.8	Dohadné účty aktivní	72	40		0	0
057	C.III.9	Jiné pohledávky	410	4 012	254	0	0
058	C.IV.	Finanční majetek	4 509	5 051	16 257	6 539	2 208
059	C.IV.1	Peníze	166	283	344	518	242
060	C.IV.2	Účty v bankách	4 343	4 768	15 913	6 021	1 966
061	C.IV.3	Krátkodobé cenné papíry a podíly				0	0
062	C.IV.4	Požizovaný krátkodobý finanční majetek				0	0
063	D.I.	Časové rozlišení	1 934	1 340	1 285	1 301	653
064	D.I.1	Náklady příštích období	1 906	1 340	1 285	1 265	649
065	D.I.2	Komplexní náklady příštích období				0	0
066	D.I.3	Příjmy příštích období	28			36	4

Příloha č. 1 - Rozvaha

067		Pasiva celkem	174 803	188 070	183 977	201 873	206 693
068	A	Vlastní kapitál	60 436	40 733	52 626	61 158	60 810
069	A.I.	Základní kapitál	90 100	90 100	90 100	90 100	90 100
070	A.I.1	Základní kapitál	90 100	90 100	90 100	90 100	90 100
071	A.I.2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)				0	0
072	A.I.3	Změny základního kapitálu				0	0
073	A.II.	Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
074	A.II.1	Emisní ážio				0	0
075	A.II.2	Ostatní kapitálové fondy				0	0
076	A.II.3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků				0	0
077	A.II.4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách				0	0
078	A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy za zisku	488	1 920	1 920	4 400	4 826
079	A.III.1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	488	1 920	1 920	4 400	4 826
080	A.III.2	Statutární a ostatní fondy				0	0
081	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	-44 470	-31 394	-51 477	-41 874	-33 768
082	A.IV.1	Nerozdělený zisk minulých let				0	0
083	A.IV.2	Neuhrazená ztráta minulých let	-44 470	-31 394	-51 477	-41 874	-33 768
084	A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	14 318	-19 893	12 083	8 532	-348
085	B	Cizí zdroje	114 220	147 191	131 112	140 502	145 304
086	B.I.	Rezervy	2 052	3 496	1 897	4 022	2 922
087	B.I.1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů				0	0
088	B.I.2	Rezerva na důchody a podobné závazky				0	0
089	B.I.3	Rezerva na daň z příjmů				0	0
090	B.I.4	Ostatní rezervy	2 052	3 496	1 897	4 022	2 922
091	B.II.	Dlouhodobé závazky	28 093	27 572	19 569	3 137	0
092	B.II.1	Závazky z obchodních vztahů			3 393	3 137	0
093	B.II.2	Závazky - ovládající a řídicí osoba	27 904	27 572		0	0
094	B.II.3	Závazky - podstatný vliv				0	0
095	B.II.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení			14 176	0	0
096	B.II.5	Dlouhodobé přijaté zálohy			2 000	0	0
097	B.II.6	Vydané dluhopisy				0	0
098	B.II.7	Dlouhodobé směnky k úhradě				0	0
099	B.II.8	Dohadné účty pasivní				0	0
100	B.II.9	Jiné závazky				0	0
101	B.II.10	Odložený daňový závazek	189			0	0

Příloha č. 1 - Rozvaha

102	B.III.	Krátkodobé závazky	57 914	79 800	49 646	34 383	41 130
103	B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	32 363	31 534	22 102	27 865	35 302
104	B.III.2	Závazky - ovládající a řídící osoba				0	0
105	B.III.3	Závazky - podstatný vliv	19 877	36 596		0	0
106	B.III.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení				469	0
107	B.III.5	Závazky k zaměstnancům	1 515	1 710	1 705	1 791	1 970
108	B.III.6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	739	925	813	999	1 059
109	B.III.7	Stát - daňové závazky a dotace	185	263	246	977	548
110	B.III.8	Krátkodobé přijaté zálohy		5 056	15 214	2 214	1 973
111	B.III.9	Vydané dluhopisy				0	0
112	B.III.10	Dohadné účty pasivní	337	470	206	5	215
113	B.III.11	Jiné závazky	2 898	3 246	9 360	63	63
114	B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	26 161	36 323	60 000	98 960	101 252
115	B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé			60 000	60 000	51 428
116	B.IV.2	Bankovní úvěry krátkodobé	26 161	36 323		38 960	49 824
117	B.IV.3	Krátkodobé finanční výpomoci				0	0
118	C.I.	Časové rozlišení	147	146	239	213	579
119	C.I.1	Výdaje příštích období	147	146	228	213	579
120	C.I.2	Výnosy příštích období			11	0	0

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT - MABA Prefa, spol. s r. o.

Položka	č.ř.	2001	2 002	2003	2 004	2 005
I. Tržby za prodej zboží	01	12 629	1 147	529	4 062	2 085
A. Náklady vynaložené na prodané zboží	02	12 263	1 221	466	3 790	536
+ OBCHODNÍ MARŽE	03	366	-74	63	272	1 549
II. Výkony	04	207 306	184 661	178 893	286 235	254 357
1. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	182 647	204 813	166 656	289 251	248 240
2. Změna stavu zásob vlastní výroby	06	3 399	48	12 237	-4 087	6 117
3. Aktivace	07	21 260	-20 200	0	1 071	0
B. Výkonová spotřeba	08	169 019	147 031	136 519	219 082	198 048
1. Spotřeba materiálu a energie	09	110 179	99 140	103 349	156 039	155 816
2. Služby	10	58 840	47 891	33 170	63 043	42 232
+ PŘIDANÁ HODNOTA	11	38 653	37 556	42 437	67 425	57 858
C. Osobní náklady	12	40 298	35 311	34 311	38 292	41 206
1. Mzdové náklady	13	29 075	25 508	24 842	27 839	30 044
2. Odměny členům orgánů spol. a družstva	14			0	0	0
3. Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	9 987	8 828	8 636	9 658	10 406
4. Sociální náklady	16	1 236	975	833	795	756
D. Daně a poplatky	17	521	463	1 066	406	353
E. Odpisy dl. nehmot. a hmotného majetku	18	12 901	12 039	14 518	7 912	11 085
III. Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	19	1 911	732	15 924	7 932	5 489
1. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20		28	9 026	333	251
2. Tržby z prodeje materiálu	21		704	6 898	7 599	5 238
F. Zůstatková cena prod. dl. majetku a materiálu	22	912	86	14 806	6 648	4 414
1. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23			8 736	1	0
2. Prodaný materiál	24		86	6 070	6 647	4 414
Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	-4 681	-1 566	-1 125	1 281	-6 587
IV. Ostatní provozní výnosy	26	541	407	4 609	696	540
H. Ostatní provozní náklady	27	3 392	2 413	4 443	5 400	7 169
V. Převod provozních výnosů	28			0	0	0
I. Převod provoz. nákladů	29			0	0	0
* PROVOZNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	30	-12 238	-10 051	-5 049	16 114	6 247
VI. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31			0	0	0
J. Prodané cenné papíry a podíly	32			0	0	0
VII. Výnosy z dl. finančního majetku	33	0	0	0	0	0
Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34			0	0	0
2. Výnosy z ostatních dl. CP a podílů	35			0	0	0
3. Výnosy z ostatního dl. finančního majetku	36			0	0	0
VIII. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37			0	0	0
K. Náklady z finančního majetku	38			0	0	0
IX. Výnosy z přecenění CP a derivátů	39			0	0	0
L. Náklady z přecenění CP derivátů	40			0	0	0
M. Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	-488	922	-1 048	0	0
X. Výnosové úroky	42	18	43	246	117	65
N. Nákladové úroky	43	3 221	4 229	4 080	4 011	4 573
XI. Ostatní finanční výnosy	44	2 688	996	3 392	1 289	488
O. Ostatní finanční náklady	45	1 955	1 529	2 890	4 811	2 166
XII. Převod finančních výnosů	46			0	0	0
P. Převod finančních nákladů	47			0	0	0
* FINANČNÍ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	48	-2 958	-5 641	-2 284	-7 416	-6 186
Q. Daň z příjmů za běžnou činnost	49	-506	0	0	166	409
1. splatná	50			0	700	0
2. odložená	51	-506		0	-534	409
** VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ ZA BĚŽNOU ČINNOST	52	-14 690	-15 692	-7 333	8 532	-348
XIII. Mimořádné výnosy	53	28 464	387	19 416	0	0
R. Mimořádné náklady	54	432	4 587	0	0	0
S. Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55			0	0	0
1. splatná	56			0	0	0
2. odložená	57			0	0	0
* MIMOŘÁDNÝ VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	58	28 032	-4 200	19 416	0	0
T. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	59			0	0	0
*** Výsledek hospodaření za účetní období	60	13 342	-19 892	12 083	8 532	-348
Výsledek hospodaření před zdaněním	61	12 836	-19 892	12 083	8 698	61